

ΛΑΖΑΝΙΑ

ΑΡΗ-311 Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική και Σύγχρονοι Προβληματισμοί
Εαρινό Εξάμηνο 2020-2021

Ον. Φοιτητών: Μάριος Τσαγγάρης, Άλεξ Ανδρέου, Μάριος Σολωμού, Αχιλλέας Σαραντέλλης

Ον. Καθηγήτριας: Αν. Καθηγήτρια Μαρία Φιλοκύπρου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

- A) ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
- B) ΣΧΕΣΗ ΚΤΙΣΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
- Γ) ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
- Δ) ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΔΡΟΜΩΝ
- Ε) ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΔΡΟΜΩΝ
- ΣΤ) ΤΟΜΕΣ ΔΡΟΜΩΝ

-ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

- A) ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΕΜΑΧΙΩΝ
- B) ΟΡΟΦΟΙ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ
- Γ) ΑΥΛΕΣ ΚΑΙ ΗΛΙΑΚΟΙ
- Δ) ΤΥΠΟΛΟΓΙΕΣ
- Ε) ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΥΠΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
- ΣΤ) ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΥΠΟΛΟΓΙΩΝ
- Z) ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ
- H) ΑΥΛΕΣ

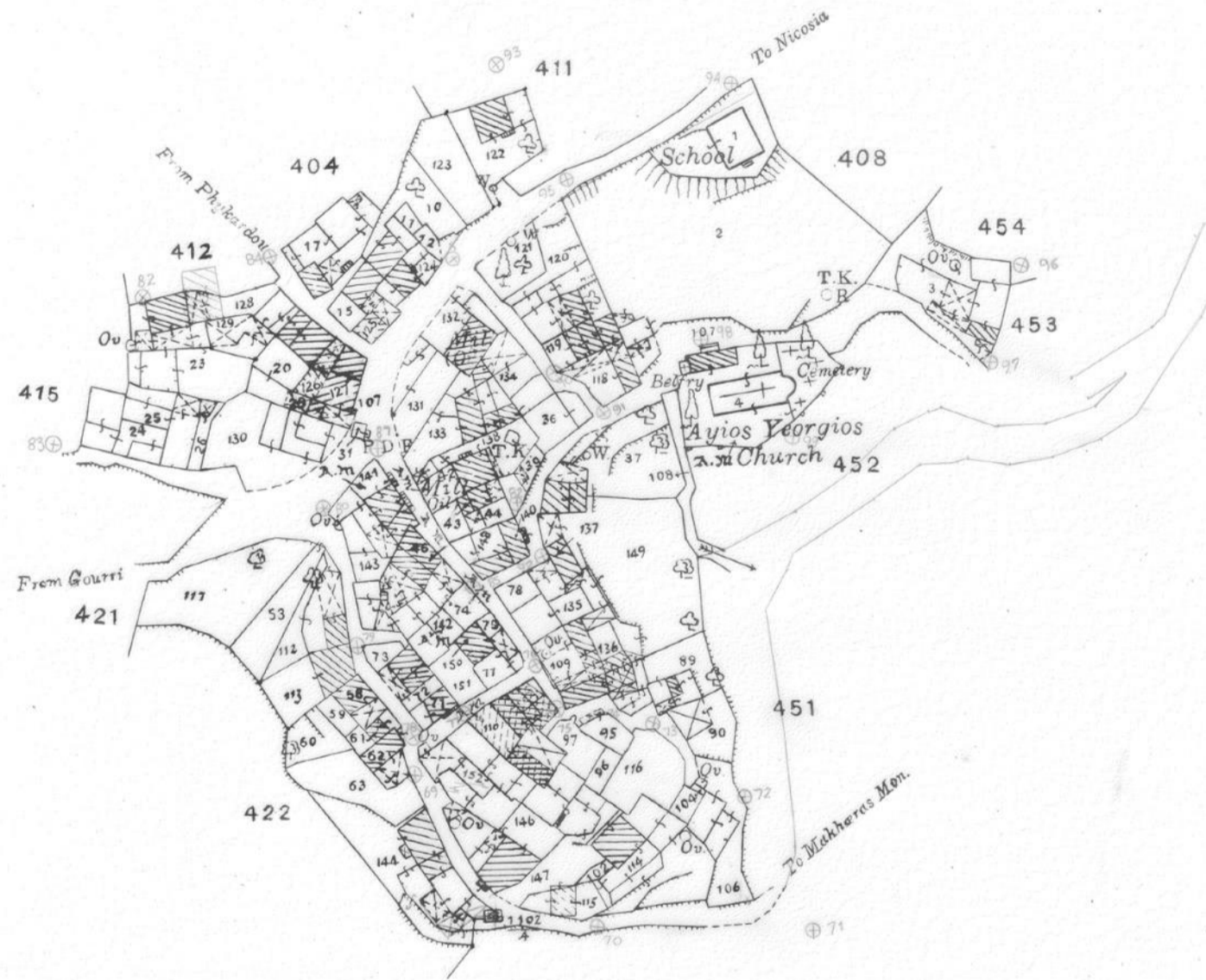
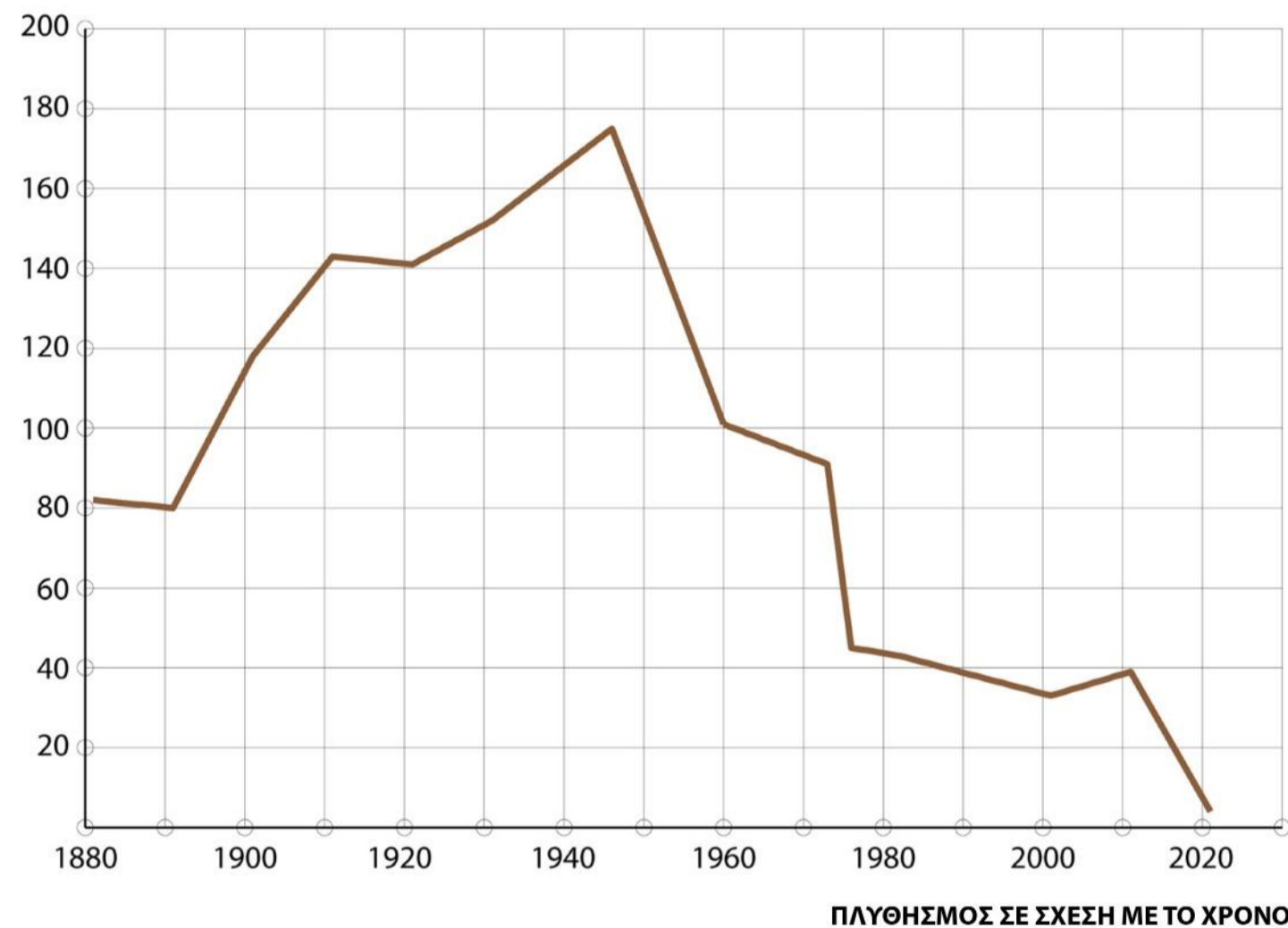
-ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

- A) ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
- B) ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΠΙΤΙΩΝ
- Γ) ΟΨΕΙΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΔΟΜΗΣΗΣ - ΣΧΕΣΗ ΚΕΝΟΥ-ΠΛΗΡΕΣ
- Δ) ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΚΑΙ ΘΥΡΕΣ
- Ε) ΣΤΕΓΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

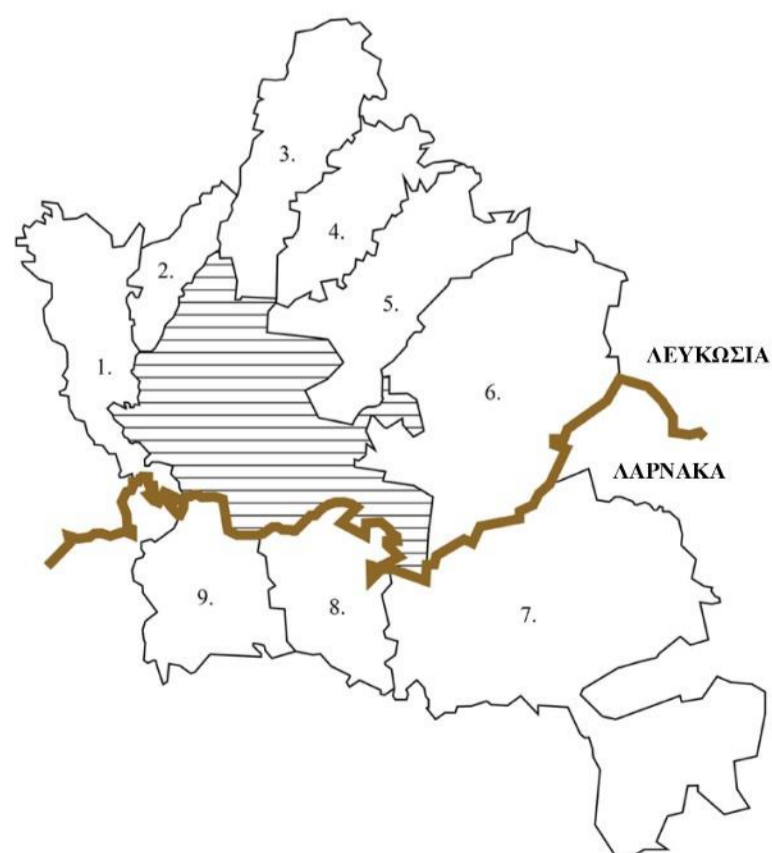
-ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

- A) ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ
- B) ΑΥΛΕΣ ΚΑΙ ΗΛΙΑΚΟΙ
- Γ) ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
- Δ) ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΤΙΡΙΩΝ
- Ε) ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
- ΣΤ) ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ

Ο Λαζανιάς είναι ένα μικρό παραδοσιακό χωριό στην επαρχία της Λευκωσίας και αποτελεί ένα από τα γραφικότερα ορεινά χωριά της. Το χωριό είναι κτισμένο σε μέσο υψόμετρο 900m με τα πιο ψηλά σημεία του να φτάνουν τα 1060m και καταλαμβάνει έκταση περίπου 41262km². Συνορεύει με αρκετά χωριά όπως το Γούρρι, το Φικάρδου, το Πολιτικό, τα Καμπιά, τους Καπέδες, το Λυθροδόνα, το Δήμο Πάνω Λευκάρων, τη Βαβατινιά, τους Αγίους Βαβατινιάς, ενώ παράλληλα βρίσκεται στα όρια των επαρχιών Λευκωσίας και Λάρνακας. Από το 1881 έως σήμερα στο χωριό έχουν καταγραφεί πολλές πληθυσμιακές διακυμάνσεις με την πιο χαμηλή να χρονολογείται στις μέρες μας όπου στο χωριό ζουν μόλις τέσσερις (4) κατοίκοι. Σύμφωνα με μαρτυρία μίας πρώην κατοίκου του χωριού το γεγονός αυτό οφείλεται στην μεταξύ των κατοίκων δυσανεμία, που οδήγησε τους πιο νέους να παντρεύονται με άτομα από άλλα χωριά και εν τέλει την φυγή τους από το χωριό.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1250

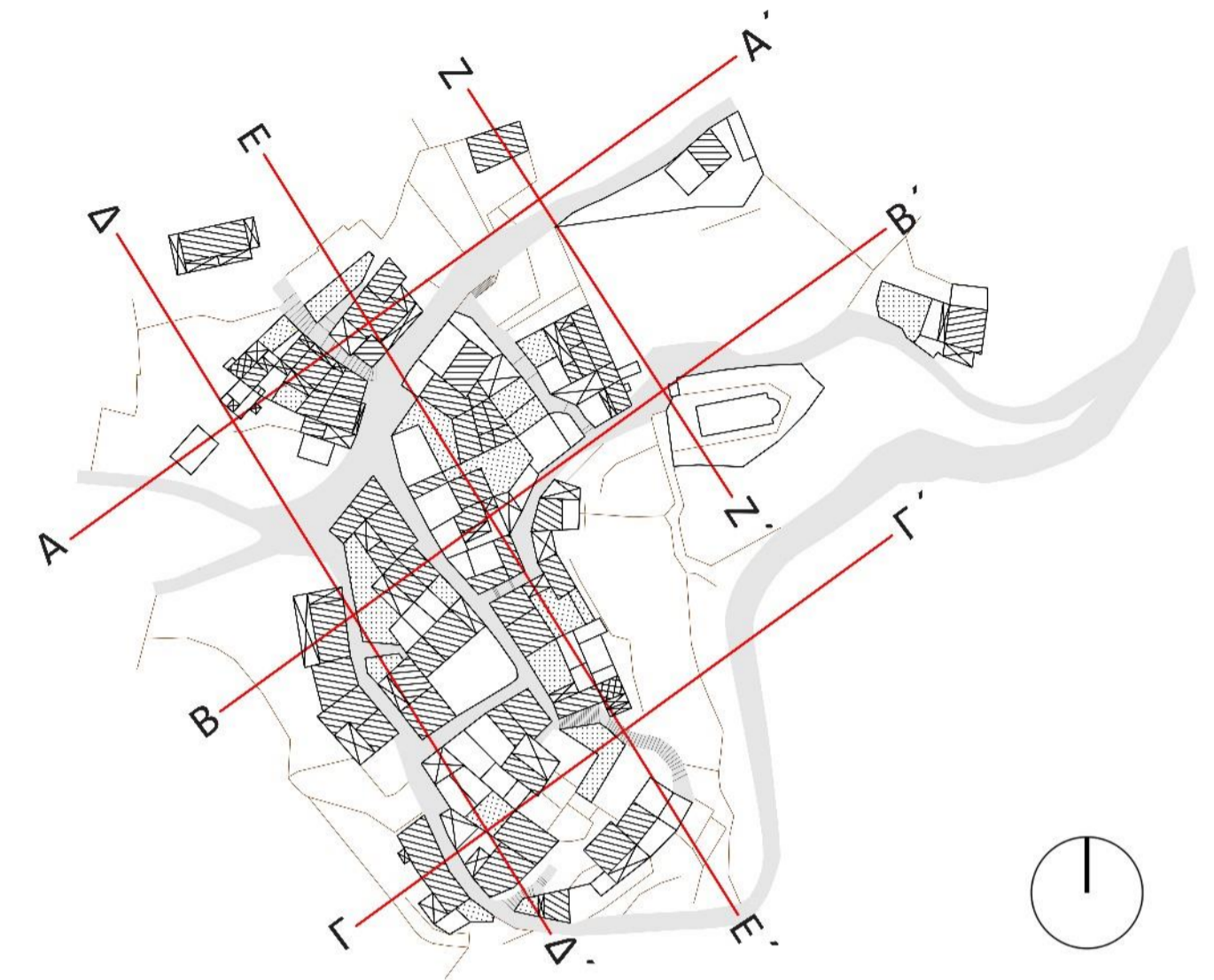
ΓΕΙΤΝΙΑΖΩΝΤΑ ΧΩΡΙΑ

1. ΓΟΥΡΡΗ
2. ΦΙΚΑΡΔΟΥ
3. ΠΟΛΙΤΙΚΟ
4. ΚΑΜΠΙΑ
5. ΚΑΠΕΔΕΣ
6. ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑΣ
7. ΔΗΜΟΣ ΠΑΝΩ ΛΕΥΚΑΡΩΝ
8. ΒΑΒΑΤΙΝΙΑ
9. ΑΓΙΟΙ ΒΑΒΑΤΙΝΙΑΣ

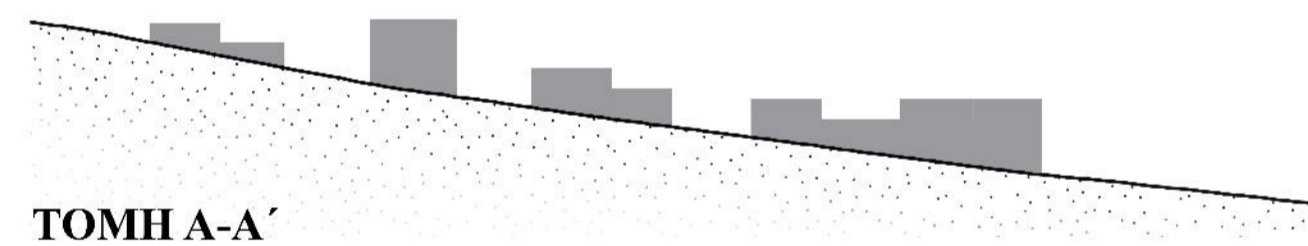
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Όσον αφορά την ιστορία του χωριού υπάρχουν πολλές απόψεις. Όπως αναφέρεται στην επίσημη ιστοσελίδα του χωριού, οι μελετητές πιστεύουν πως η ιστορία του χωριού τοποθετείται στα Ύστερα Βυζαντινά χρόνια και το συνδέουν με την ίδρυση της ιεράς Μονής του Μαχαιρά το 1160μ.Χ. Οι κάτοικοι της περιοχής που βρίσκεται σήμερα το χωριό κατοικούσαν σε μικρότερους οικισμούς, οι οποίοι συνενώθηκαν με την πρωτοβουλία δύο μοναχών. Κατά τη δυναστεία των Κομνηνών, ο Λαζανιάς μαζί με άλλα χωριά της περιοχής δόθηκαν ως προνόμιο στην Ιερά Μονή Μαχαιρά, προνόμιο το οποίο καταργήθηκε κατά τη περίοδο της Φραγκοκρατίας και πέρασε στους φράγκους φεουδάρχες. Η φράγκικη οικογένεια ντε Λουζινιάν, της οποίας το χωριό ήταν φέουδο, φέρεται ότι χάρισε το όνομά της στο χωριό. Παρ' όλα αυτά υπάρχει και η άποψη πως το όνομα δεν συνδέεται με τη φράγκικη βασιλική οικογένεια καθώς δεν περιλαμβάνεται το χωριό στον κατάλογο των φεούδων. Τέλος, υπάρχει και η άποψη ορισμένων μελετητών, οι οποίοι τοποθετούν την απαρχή του χωριού στα τέλη του 18ου αιώνα και αρχές του 19ου, βασισμένοι στην παραδοσιακή αρχιτεκτονική δομή του χωριού.

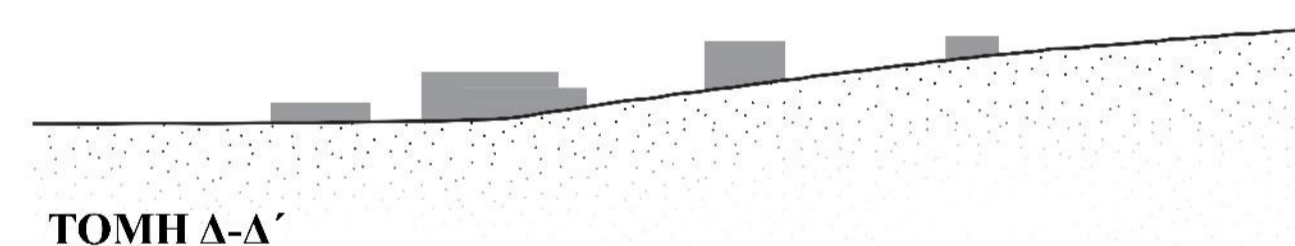
Πηγή: <https://www.lazanias.org/>

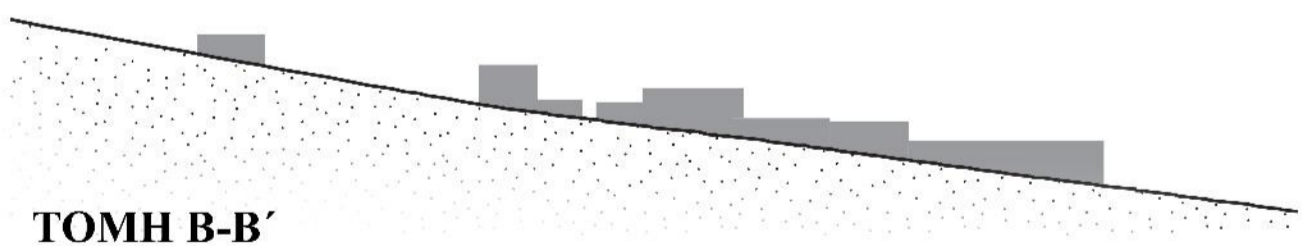
Ο Λαζανιάς είναι κτισμένος σε μέσο υψόμετρο 900 μέτρων, με τα νότιά του σύνορα να αποτελούν μέρος των διοικητικών ορίων των επαρχιών Λάρνακας. Το τοπίο του χωριού είναι διαμελισμένο από μικρούς παραπόταμους των ποταμών Πηδιά και Γιαλιά. Οι κοιλάδες είναι στενές και βαθιές και οι πλευρές τους απότομες. Το χωριό περιβάλλεται από ψηλές βουνοκορφές που το ύψος τους, σε αρκετές περιπτώσεις, ξεπερνά τα 1.000 μέτρα. Η κυριότερη από αυτές είναι η κορφή του Μαχαιρά (1.423 μέτρα), που βρίσκεται στα νοτιοανατολικά του οικισμού.

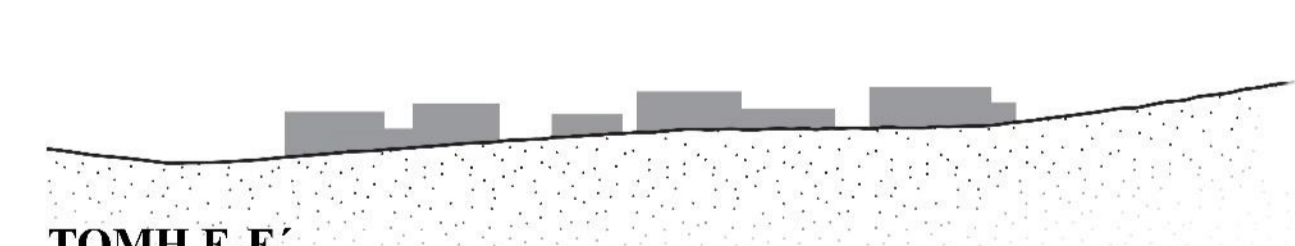
Ύψοι: 932μ/885μ
Αύξηση/μείωση ύψους: 0μ / -47.2μ
Μέγιστη κλίση: +0%, -55.9%
Μέση κλίση: +0%, -27%

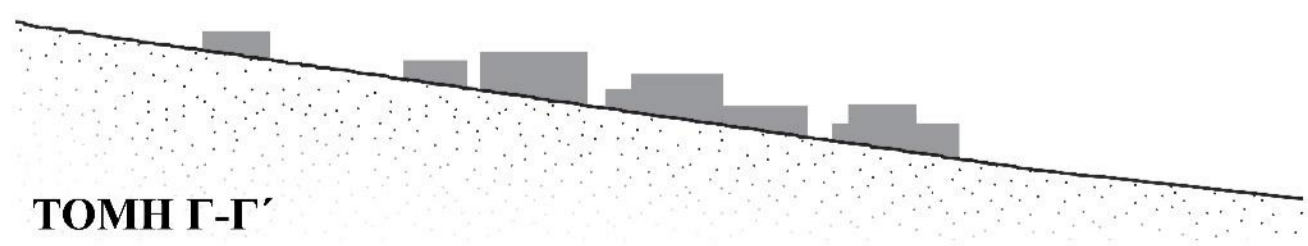
Ύψοι: 921μ/913μ
Αύξηση/μείωση ύψους: 27μ / -19.2μ
Μέγιστη κλίση: +34.9%, -15.5%
Μέση κλίση: +15.6%, -13.9%

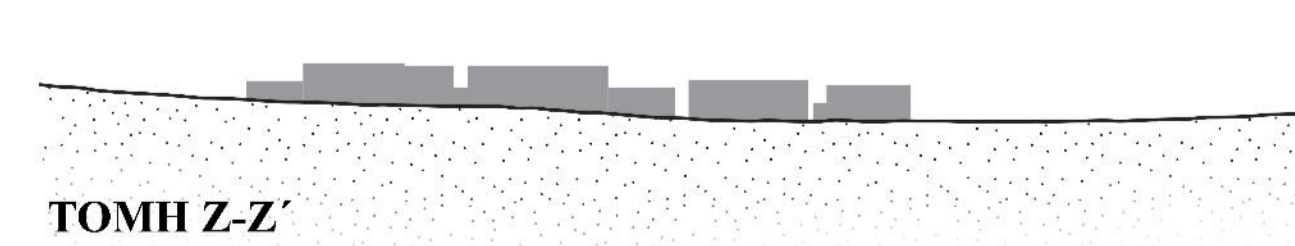
Ύψοι: **935μ/877μ**
Αύξηση/μείωση ύψους: 0μ / -57.3μ
Μέγιστη κλίση: +0%, -42.8%
Μέση κλίση: +0%, -27.8%

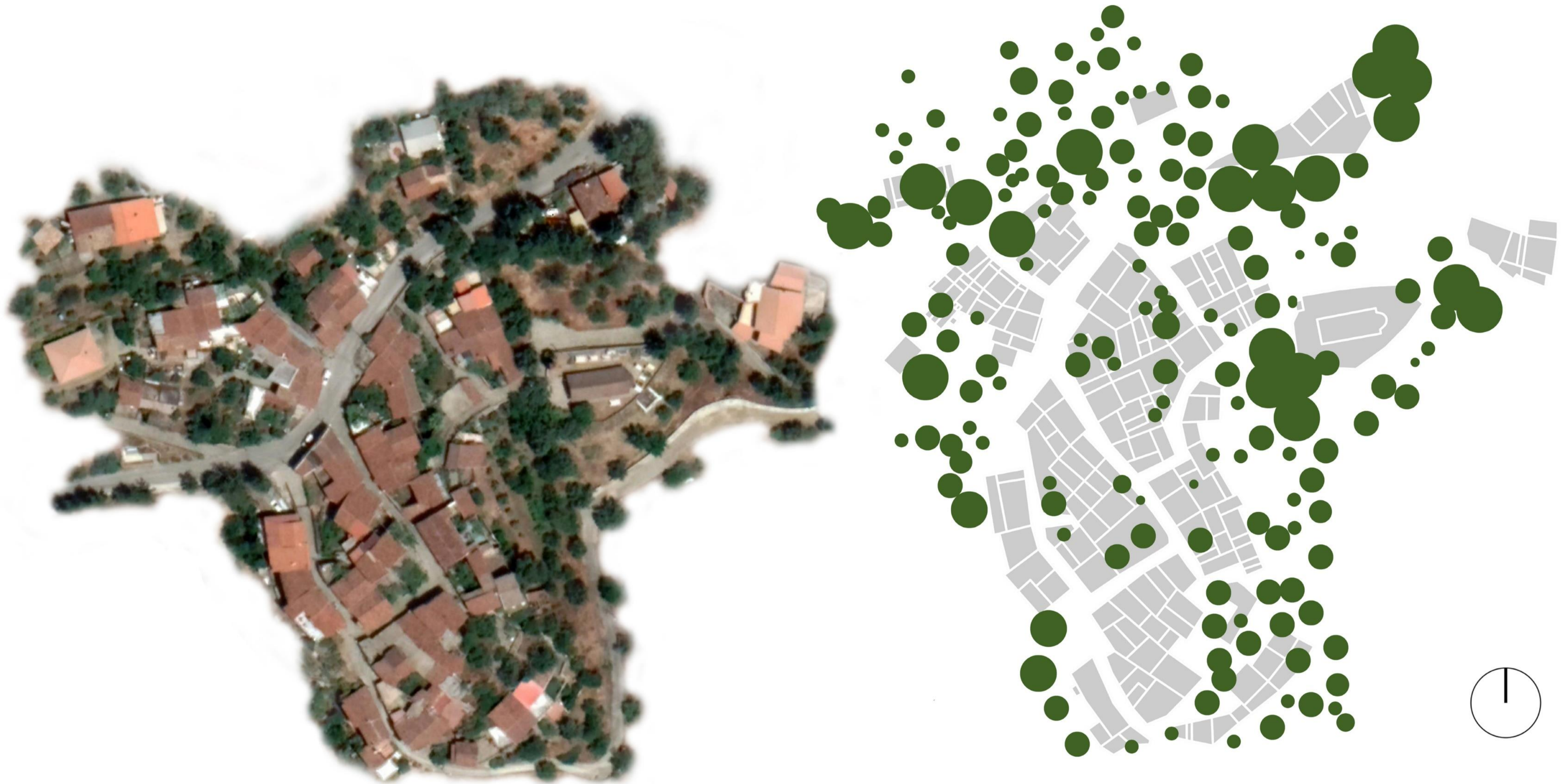
Ύψοι: 905μ/898μ
Αύξηση/μείωση ύψους: 23.2μ / -17.9μ
Μέγιστη κλίση: +31.5%, -13.7%
Μέση κλίση: +12.9%, -11.3%

Ύψοι: 933μ/896μ
Αύξηση/μείωση ύψους: 0μ / -36.3μ
Μέγιστη κλίση: +0%, -60.1%
Μέση κλίση: +0%, -57.2%

Ύψοι: 890μ/888μ
Αύξηση/μείωση ύψους: 13.7μ / -15μ
Μέγιστη κλίση: +16.5%, -17.3%
Μέση κλίση: +0.8%, -1.0%

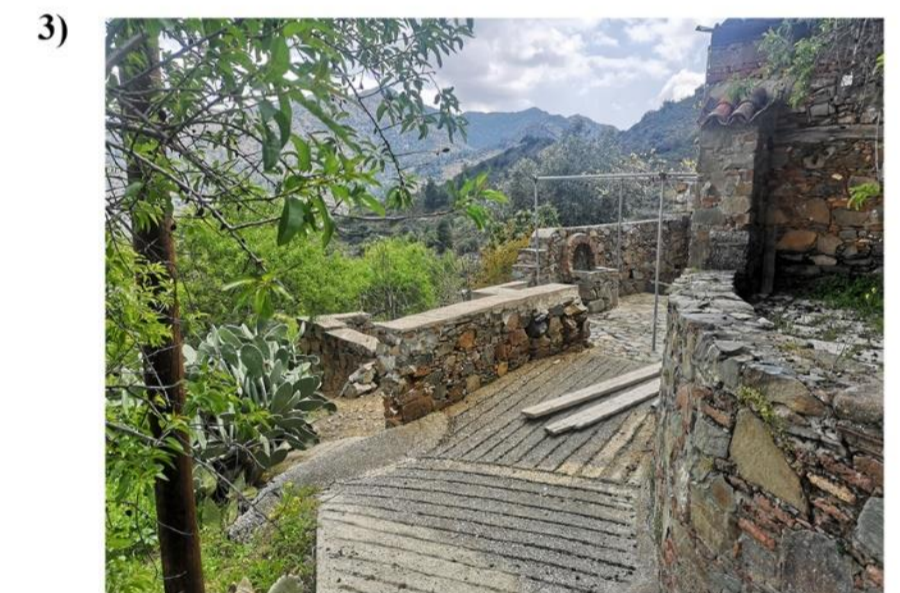
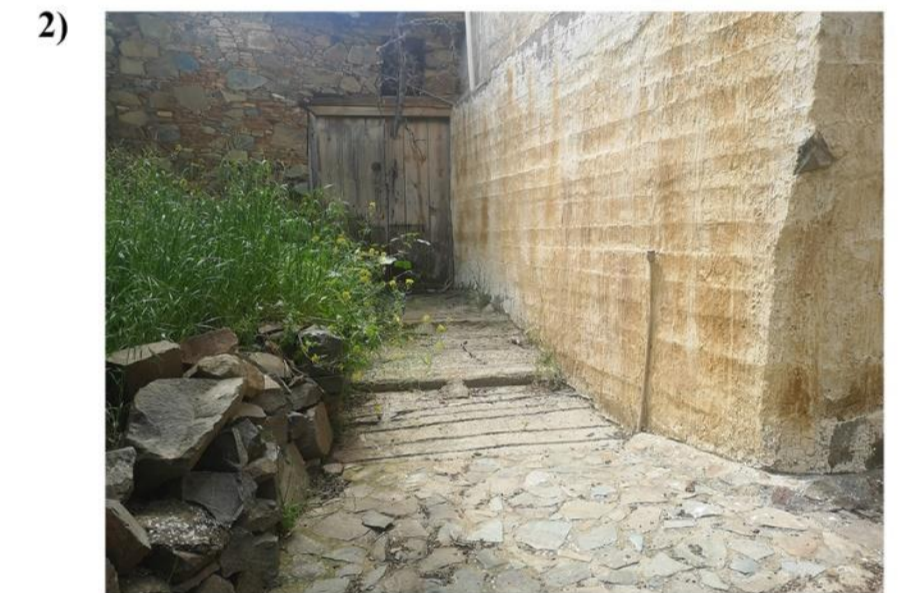

Το χωριό παρουσιάζει αρκετά μεγάλο ποσοστό του πρασίνου όχι μόνο στα όρια και μεγάλα κενά αλλά και στα σημεία στενής δόμησης. Παρ' όλ' αυτά σε ευρύτερη κλίμακα παρατηρείται ελλείψει του πρασίνου πέραν μιας διαδρομής που διασχίζει χωριό και ακολουθά νοτιοδυτικά. Η διαδρομή αυτή συμπίπτει με την διακλάδωση του ποταμού, εξού και υπάρχει το φαινόμενο αυτό.

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1000

Το χωριό παρουσιάζει ελάχιστους δημοσίους χώρους οι οποίοι τοποθετούνται ελαφρώς απομακρυσμένα από τα υπόλοιπα κτίσματα, με εξαίρεση τον μύλο που βρίσκεται σχεδόν στο κέντρο του χωριού. Οι κατοικίες επί των πλείστων έχουν μια ομοιόμορφη και στενή δόμηση ιδικά στα σημεία άνω και κάτω του χωριού όπου τα όρια των κατοικιών μπλέκονται μεταξύ τους. Όσον αφορά της προσθήκες, γίνονται με έναν ευδιάκριτο τρόπο και έτσι εντοπίζονται με ευκολία.

- Κύριος δρομος (Άνοιγμα 5μ+)
- Δευτερεύων δρομος (Άνοιγμα 2-4μ)
- Αδιέξοδο (Άνοιγμα 1-2μ)

ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΟ

Το λιθόστρωτο αποτελείται από ποικιλία λίθων τοπικής προέλευσης και χρησιμοποιείται κυρίως σε δευτερεύοντες δρόμους καθώς και στα αδιέξοδα.

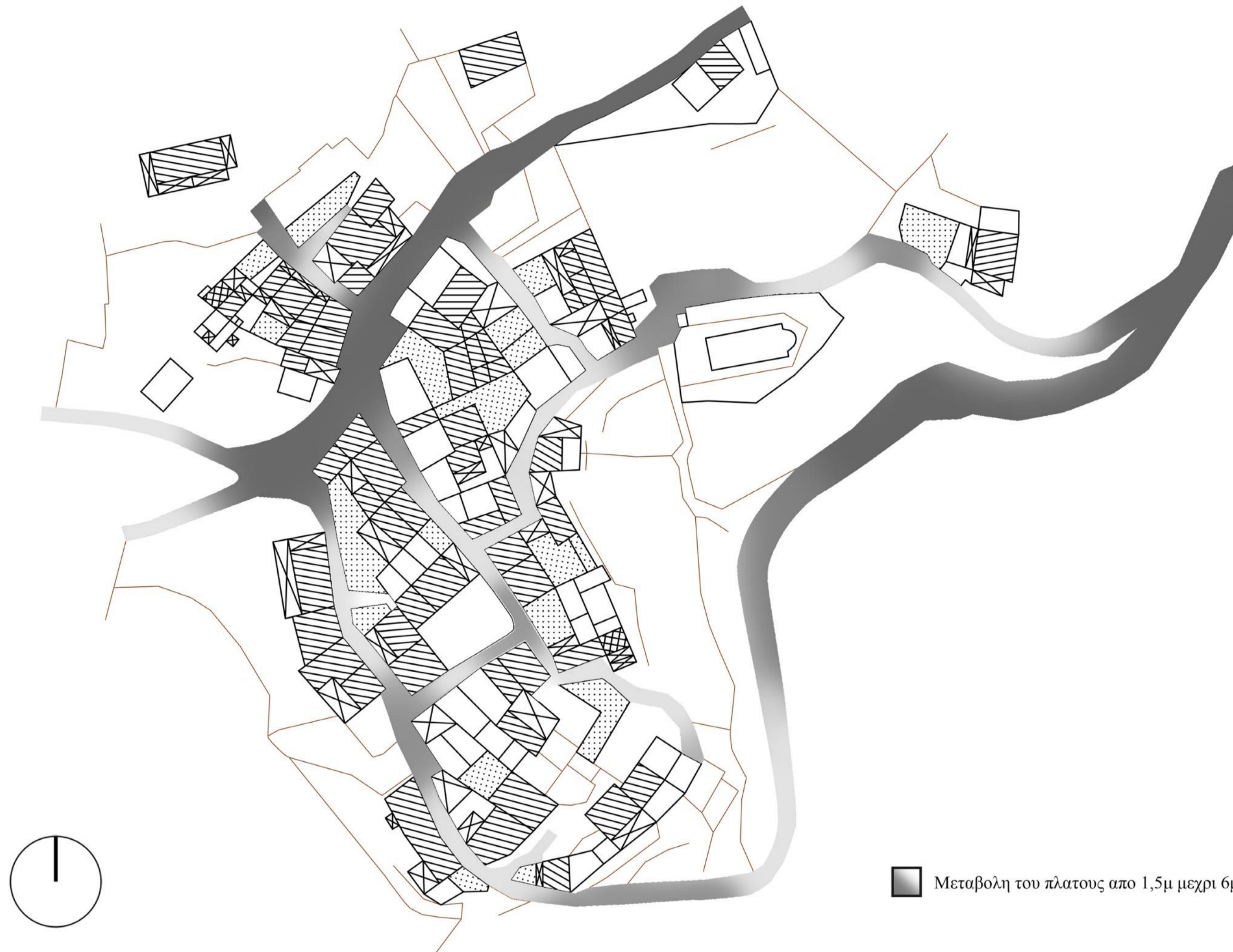
ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ

Αυτό το είδος του δρόμου χρησιμοποιείται ως μια πιο σύγχρονη λύση στις περιπτώσεις που παλιότερα χρησιμοποιούσαν το λιθόστρωτο.

ΑΣΦΑΛΤΟΣ

Ακόμη ένα σύγχρονο υλικό που αποτελεί μέρος του κυρίου δρόμου για οχήματα και δεν χρησιμοποιείται σε καμία άλλη περίπτωση.

Ως επί των πλείστων οι δρόμοι του χωριού διατηρούν το πλάτος τους από 2μ μέχρι 4μ με την εξαίρεση των κύριου δρόμο τα αδιέξοδα και τους δρόμους περιμετρικά του χωριού. Με εξαίρεση τα σημεία όπου η είσοδος της κατοικίας μπαίνει πλάγια με αποτέλεσμα να προσθέτει πλάτος στον δρόμο, οι δευτερεύων δρόμοι διατηρούν τα 2μ ενώ οι δρόμοι που οδηγούν σε δημοσίους χώρους όπως πλατεία και εκκλησία αποχτούν πλάτος 4μ+.

Δρόμοι με άνοιγμα 2μ

Δρόμοι με άνοιγμα 3μ

Δρόμοι με άνοιγμα 4μ

Δρόμος μεσαίου πλάτους ανάμεσα στο μονώροφο και διώροφο με κιόσκι

Στενός δρόμος ανάμεσα στις διώροφες οικοδομές

Στενή σκάλα ανάμεσα σε υπερυψωμένο μαντρότοιχο και διώροφο σπίτι με κιόσκι

Κεντρικός δρόμος μεσαίου πλάτους ανάμεσα στις μονώροφες οικοδομές

Μεγάλου πλάτους δρόμος στα σύνορα του χωριού

Ένωση του δρόμου με τον δρόμο της εισόδου μιας διώροφης κατοικίας με ηλιακό στην είσοδο

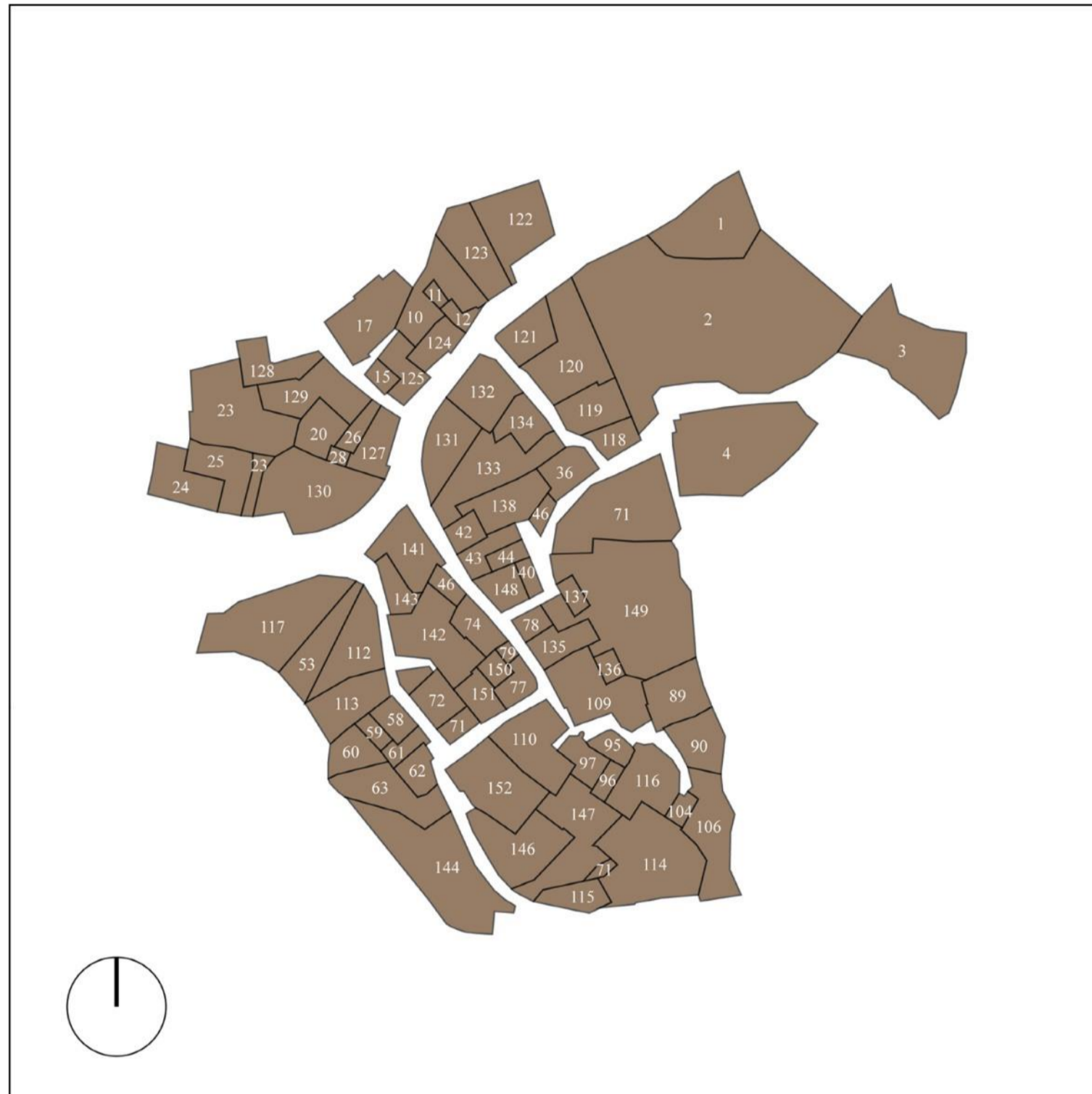

Στενός δρόμος ανάμεσα σε μονώροφη και διώροφη κατοικία

Αρχή της σκάλας μεσαίου πλάτους ανάμεσα σε διώροφες κατοικίες με υψομετρική διαφορά

Α) ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΕΜΑΧΙΩΝ

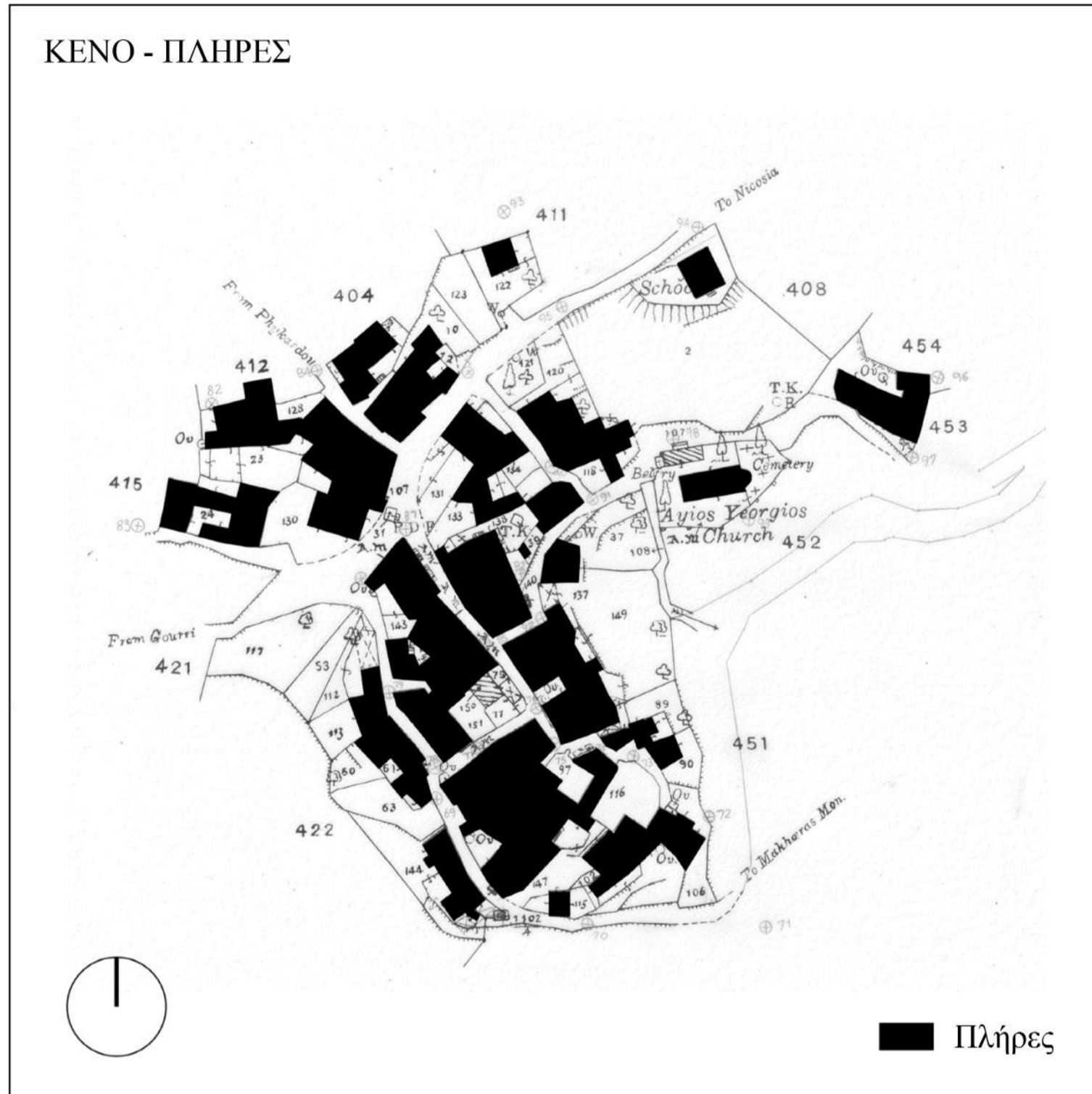

Το σχήμα του οικισμού του Λαζανιά μπορεί να χαρακτηριστεί ως ακανόνιστο λόγω της έλλειψης συστηματοποιημένου σχεδιασμού. Αυτό πιθανόν να οφείλεται στο ανάγλυφο του εδάφους το οποίο έχει μεγάλες υψομετρικές διαφορές και δεν είναι φιλικό για την σωστά προγραμματισμένη ανάπτυξη ενός οικισμού. Οι ιδιοκτησίες των κατοίκων αλληλοσυνδέονται μεταξύ τους έχοντας γενικά ασαφής όρια, πράγμα που καθιστά σε αρκετές περιπτώσεις τον οικισμό δυσανάγνωστο και καθιστά αρκετά δύσκολο να διακρίνεις σε ποια ιδιοκτησία ανήκει το κάθε σπίτι. Στον οικισμό παρατηρούνται τεμάχια διαφορετικών μεγεθών με τα πιο μικρά να βρίσκονται, κατά κανόνα, στο κέντρο του οικισμού ενώ στα όριά του παρατηρούνται πιο μεγάλα τεμάχια.

Β) ΟΡΟΦΟΙ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ

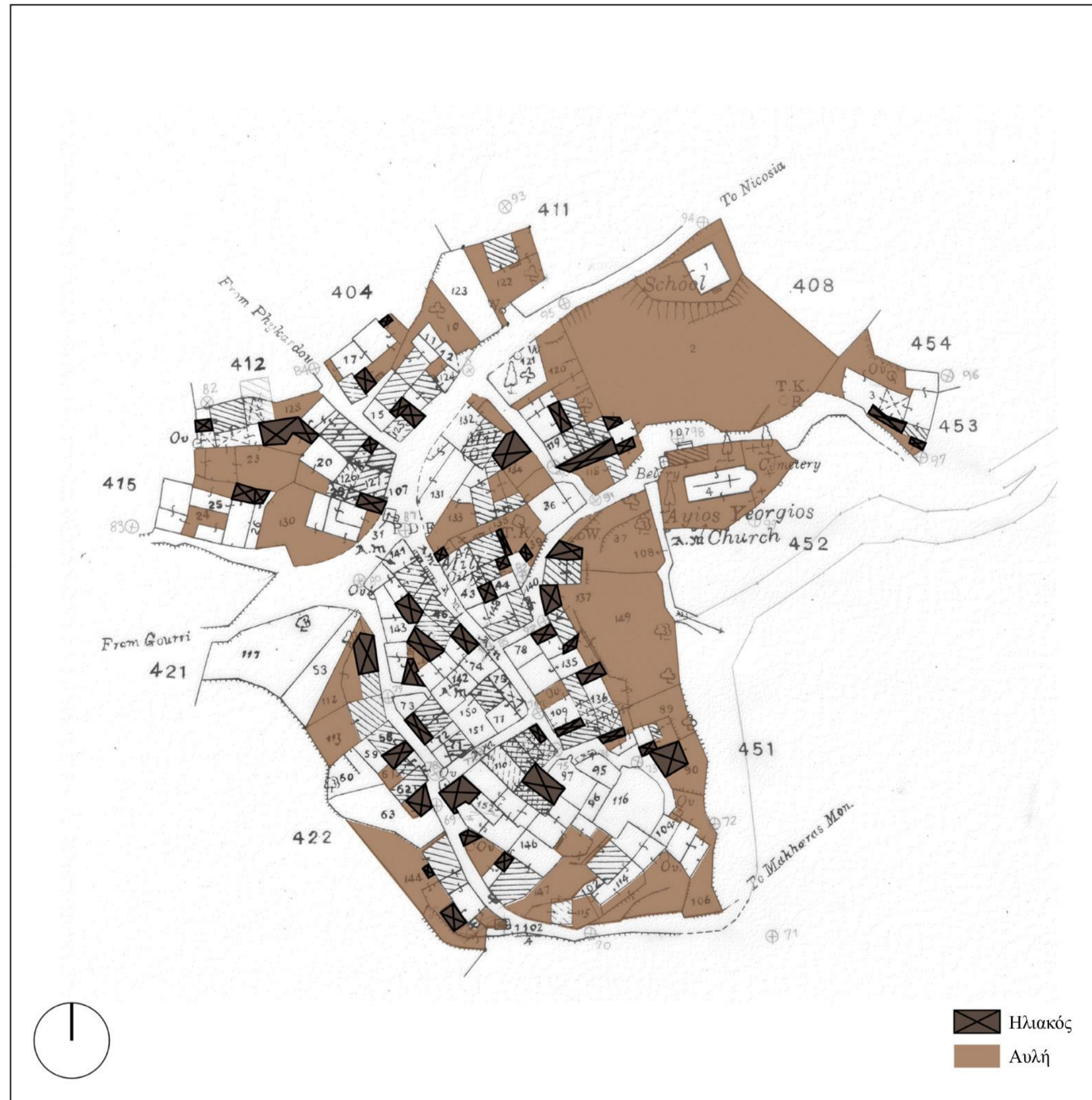
ΚΕΝΟ - ΠΛΗΡΕΣ

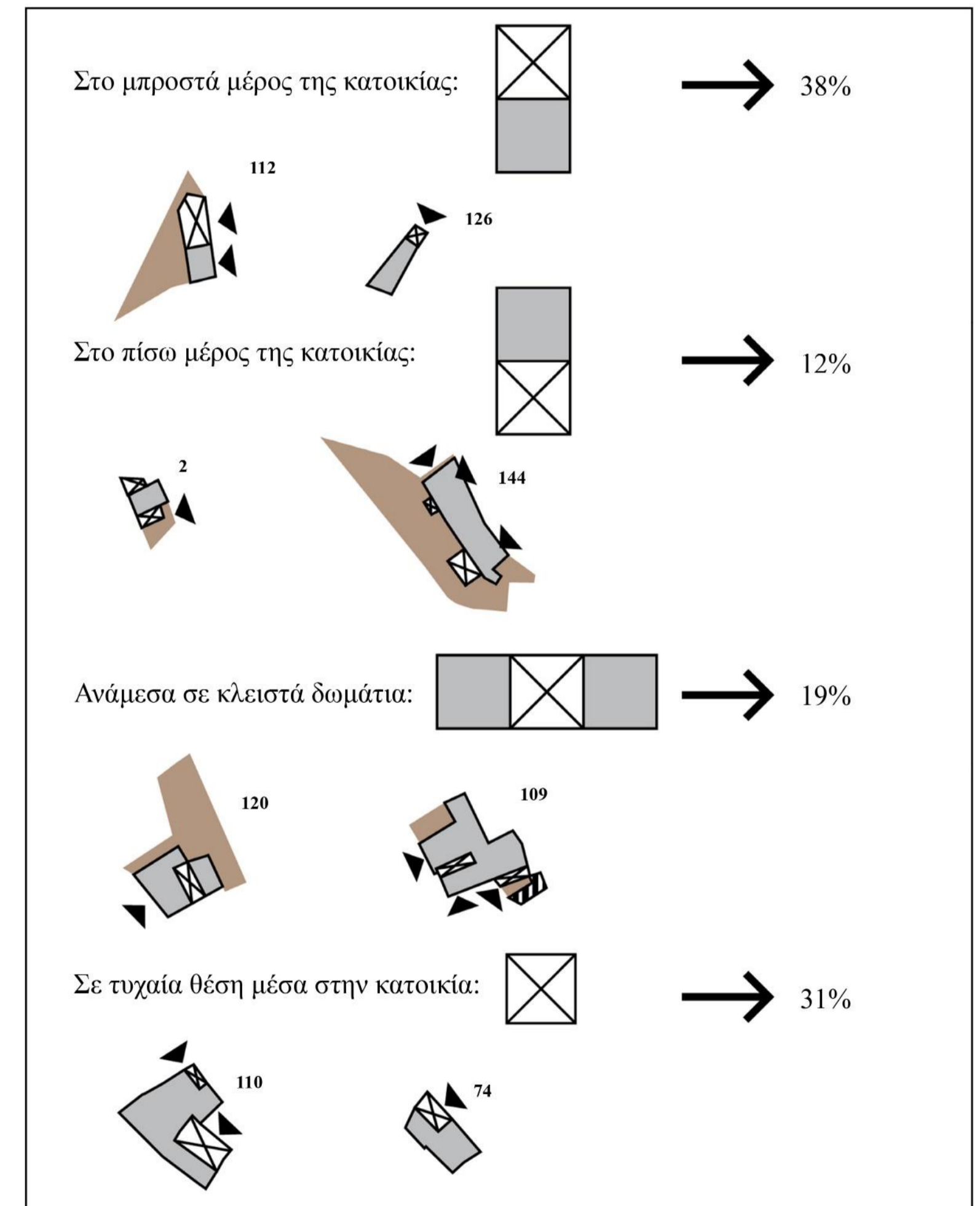
Μέσα από την ανάλυση των κτισμάτων του οικισμού μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι η ύπαρξη ισόγειων κατοικιών σε σχέση με τις διώροφες αντιστοιχεί σε ποσοστό 44%-56%. Ο λόγος που πιθανόν να παρατηρούνται αρκετές διώροφες κατοικίες στον οικισμό πιθανόν να αποδίδεται στο ανάγλυφο του εδάφους το οποίο παρουσιάζει έντονες υψομετρικές διαφορές και έχει ως αποτέλεσμα να μειώνονται τα όρια ανάπτυξης του οικισμού. Για το λόγο αυτό φαίνεται πώς προτιμάται η καθ' ύψος ανάπτυξη για εξοικονόμηση χώρου εντός των οικιστικών ορίων. Επίσης, όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε τα κτίσματα σε αρκετές περιπτώσεις εφάπτονται το ένα με το άλλο ούτως ώστε να εξοικονομηθεί περισσότερος χώρος εντός του οικισμού γι' αυτό μπορούμε να διακρίνουμε μία αρκετά πυκνοκατοικιμένη δόμηση.

Γ) ΑΥΛΕΣ ΚΑΙ ΗΛΙΑΚΟΙ

Από τις 56 κατοικίες που αναλύθηκαν εντοπίστηκαν ηλιακοί στις 26 από αυτές, δηλαδή ένα ποσοστό 46%.

Μέσα από την έρευνά μας παρατηρήσαμε πώς από τις 56 κατοικίες που αναλύσαμε εντοπίστηκαν ηλιακοί στις 26 από αυτές, δηλαδή ένα ποσοστό 46%. Αυτό πρόκειται για ένα αρκετά ιδιόμορφο χαρακτηριστικό του οικισμού του Λαζαριά, καθώς συνήθως οι ορεινοί οικισμοί δεν εμφανίζουν ηλιακούς σε τέτοιο ποσοστό. Επίσης, κατηγοριοποιήσαμε τους ηλιακούς με βάση τον τρόπο διάταξής τους μέσα στην κατοικία. Πιο συγκεκριμένα εντοπίσαμε τέσσερα είδη ηλιακών. Ηλιακοί που βρίσκονται στο μπροστά μέρος της κατοικίας (38%), ηλιακοί που βρίσκονται στο πίσω μέρος της κατοικίας (12%), ηλιακοί που βρίσκονται ανάμεσα σε κλειστά δωμάτια (19%) και ηλιακοί που χωροθετούνται τυχαία μέσα στην κατοικία (31%). Βασικό χαρακτηριστικό που διακρίνει τους ηλιακούς του οικισμού είναι η ύπαρξη ψηλού μαντρότοιχου μπροστά από αυτούς στις πλείστες περιπτώσεις.

Δ) ΤΥΠΟΛΟΓΙΕΣ

Στο χωριό έχουμε χαρτογραφήσει συνολικά 56 κατοικίες. Όπως έχουμε παρατηρήσει από τον διπλανό χάρτη στο κέντρο του οικισμού αυξάνεται η πυκνότητα δόμησης ενώ αραιώνει στα όρια του οικισμού. Επίσης η ύπαρξη αυλής σε κατοικίες που βρίσκονται κοντά στο κέντρο του οικισμού είναι σπάνια, αφού προσπαθούσαν να εξοικονομήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο χώρο εντός των οικιστικών ορίων. Επίσης στα όρια του οικισμού βλέπουμε αυξημένη παρουσία αυλών σε σχέση με το κέντρο του οικισμού, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις όπως έχουμε παρατηρήσει οι κατοικίες μπορεί να εφάπτονται και με τις καλλιέργειές τους λόγω της ύπαρξης της δυνατότητας να γίνει αυτό. Στη συνέχεια προσπαθήσαμε σε κάθε περίπτωση κατοικίας που εντοπίσαμε πως γίνεται ο επιμερισμός των δωματίων στα εσωτερικά, όπως φαίνεται στον πίνακα στην επόμενη σελίδα. Ο λόγος που προσπαθήσαμε να εντοπίσουμε τους επιμερισμούς των δωματίων στα εσωτερικά των κατοικιών οφείλεται στο γεγονός ότι αυτή η μέθοδος θα ήταν πολύ βοηθητική σε μετέπειτα στάδιο που θα γινόταν και η ταξινόμηση των τυπολογιών.

Ε) ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΥΠΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

23	128	129	20	126	127	130	24	25	26	17	10	15	125
124	122	112	113	58	59	61	62	144	141	143	46	142	74
152	146	110	147	115	114	104	106	96	95	36	89	109	136
135	78	149	137	37	148	44	140	43	133	134	120	2	3

ΣΤ) ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΥΠΟΛΟΓΙΩΝ

Ακανόνιστη - Ελεύθερη Χωροθέτηση			
3	109	133	127
124	141	152	114
135			

Δύο Πτέρυγες			
125	24	142	

Συμπαγής Όγκος					
20	15	104	130	122	112
113	58	115	106	95	36
89	136	78	37	148	44
					134

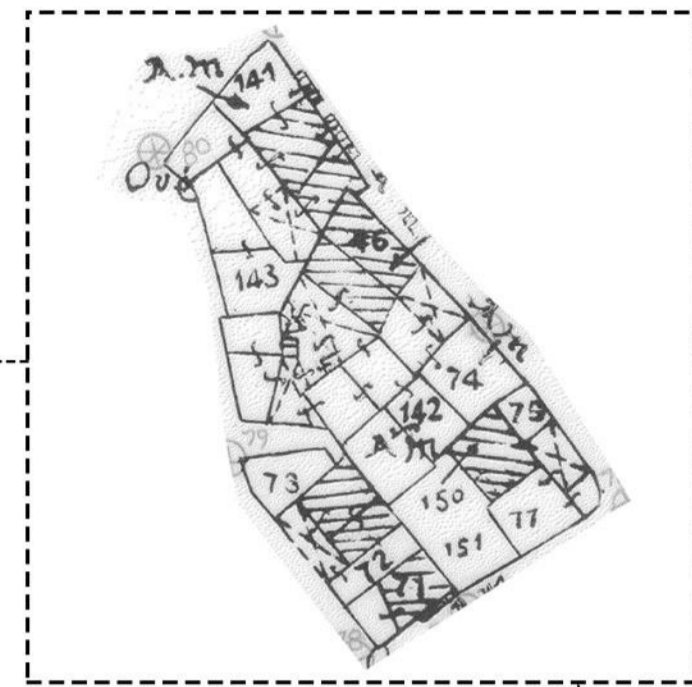
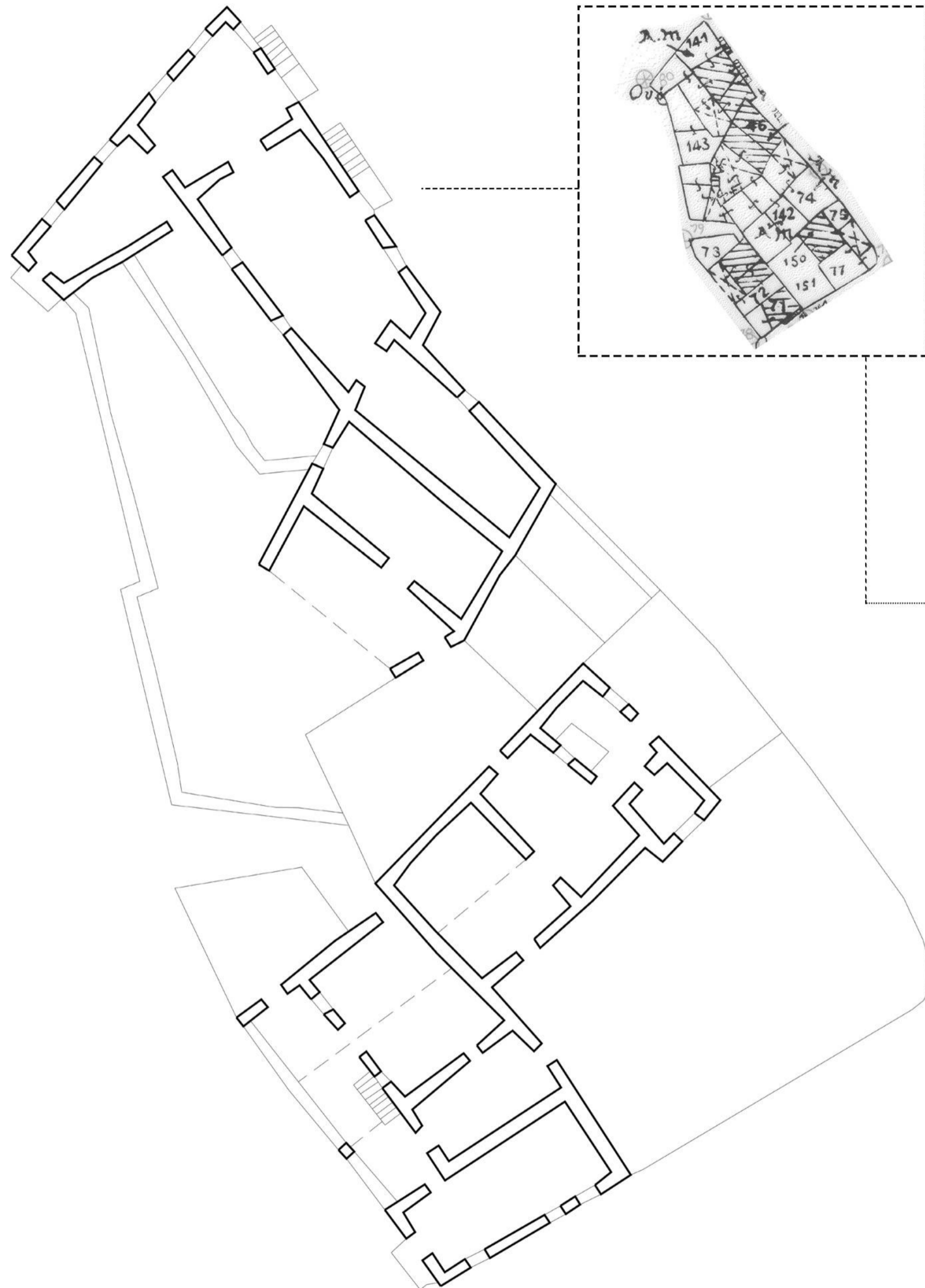
Σχήμα "Γ"				
147	25	43	17	10
61	74			

Σχήμα "Π"		
120	146	110

Μακρινάρι				
128	129	126	140	148
26	144	62	46	96
137	59			

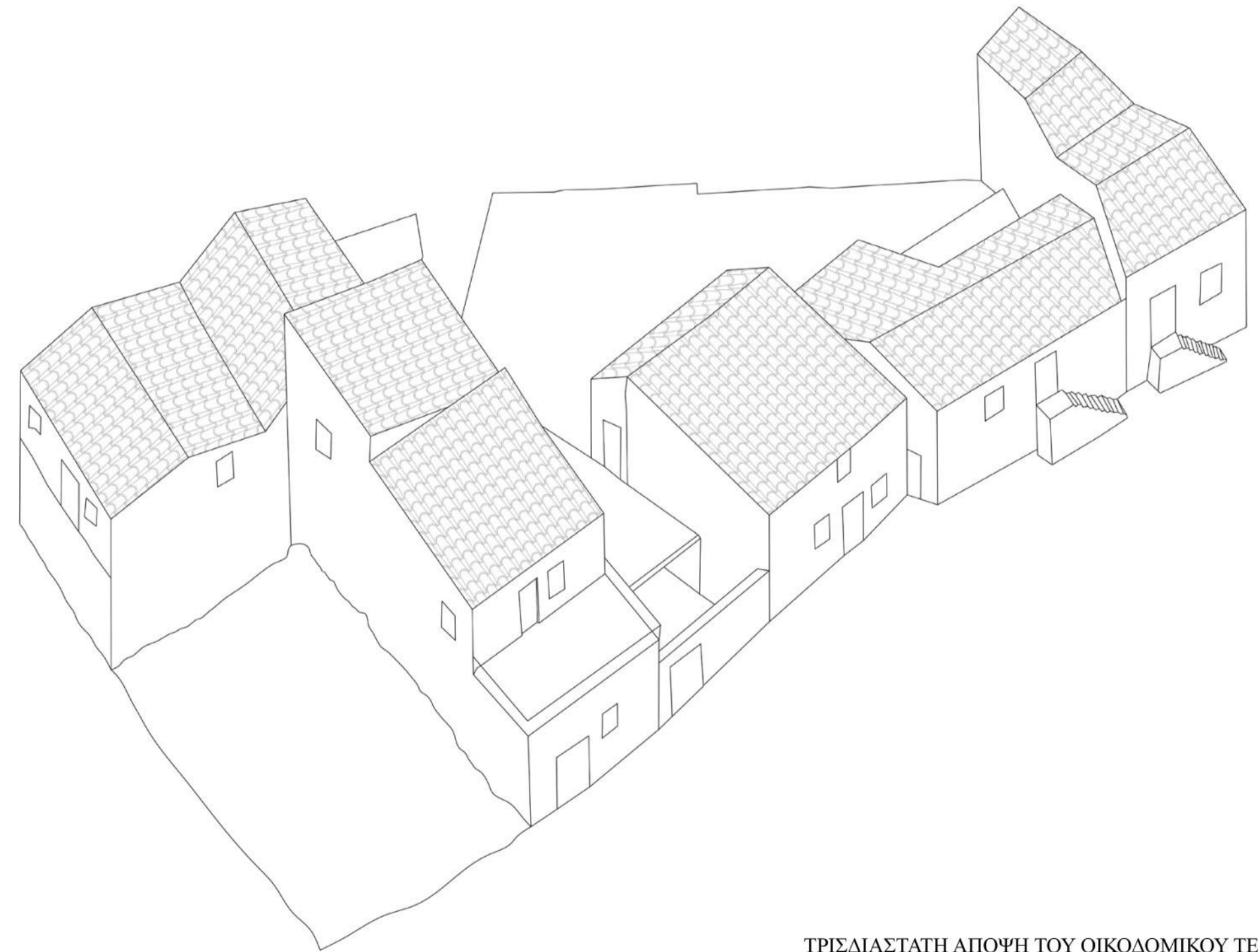
Στο χωριό εντοπίστηκαν έξι διαφορετικές διατάξεις τυπολογιών όπως είναι χωρισμένες πιο πάνω. Παρ' όλα αυτά δεν σημαίνει πώς μερικές από τις πιο πάνω κατοικίες δεν μπορούν να ανηκούν σε περισσότερες από μία κατηγορίες, αφού τα κριτήρια ταξινόμησής τους καθορίζονται από πολλούς παράγοντες. Η οικονομική κατάσταση των κατοίκων, το μέγεθος του οικοπέδου καθώς και το ανάγλυφο του εδάφους είναι μερικοί από τους παράγοντες που συνέβαλαν στην διαμόρφωση των τυπολογιών. Η τυπολογία που συναντάται περισσότερες φορές στον οικισμό είναι εκείνη του συμπαγούς όγκου με ένα ποσοστό 39%, ενώ οι λιγότερο συνηθείς τυπολογίες είναι εκείνες που διατάσσονται σε δύο πτέρυγες ή σε σχήμα "Π" με ένα ποσοστό 3% αντίστοιχα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η τυπολογία του μακρυναριού εμφανίζεται στον οικισμό 12 φορές, με ένα ποσοστό 22%, πράγμα περίεργο αφού συνήθως σε ορεινούς οικισμούς η εν λόγω τυπολογία αποφεύγεται για εξοικονόμηση χώρου εντός των οικιστικών ορίων.

Ακανόνιστη - Ελεύθερη Χωροθέτηση		16%
Δύο Πτέρυγες		5%
Συμπαγής Όγκος		39%
Σχήμα "Γ"		13%
Σχήμα "Π"		5%
Μακρυνάρι		22%

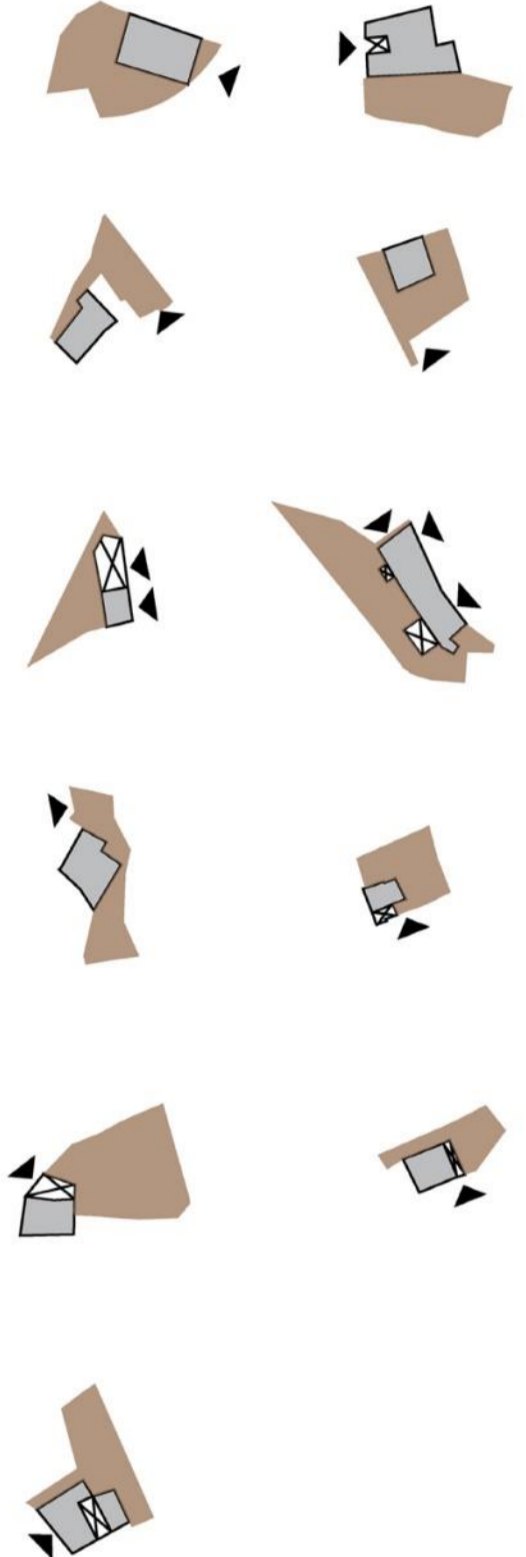
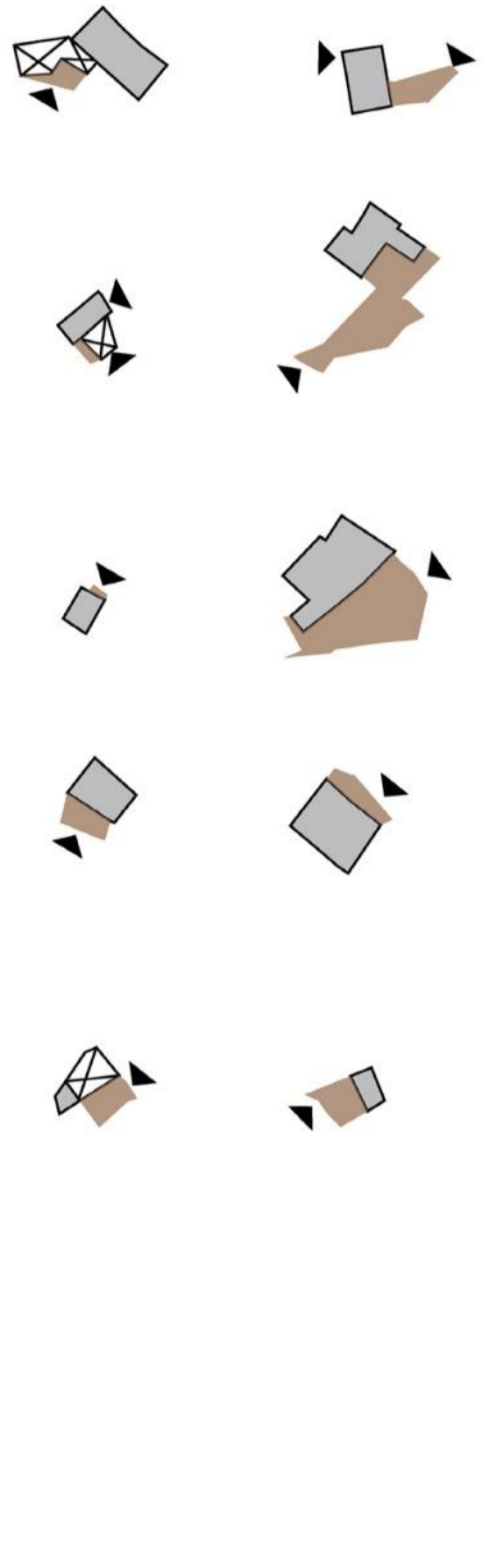
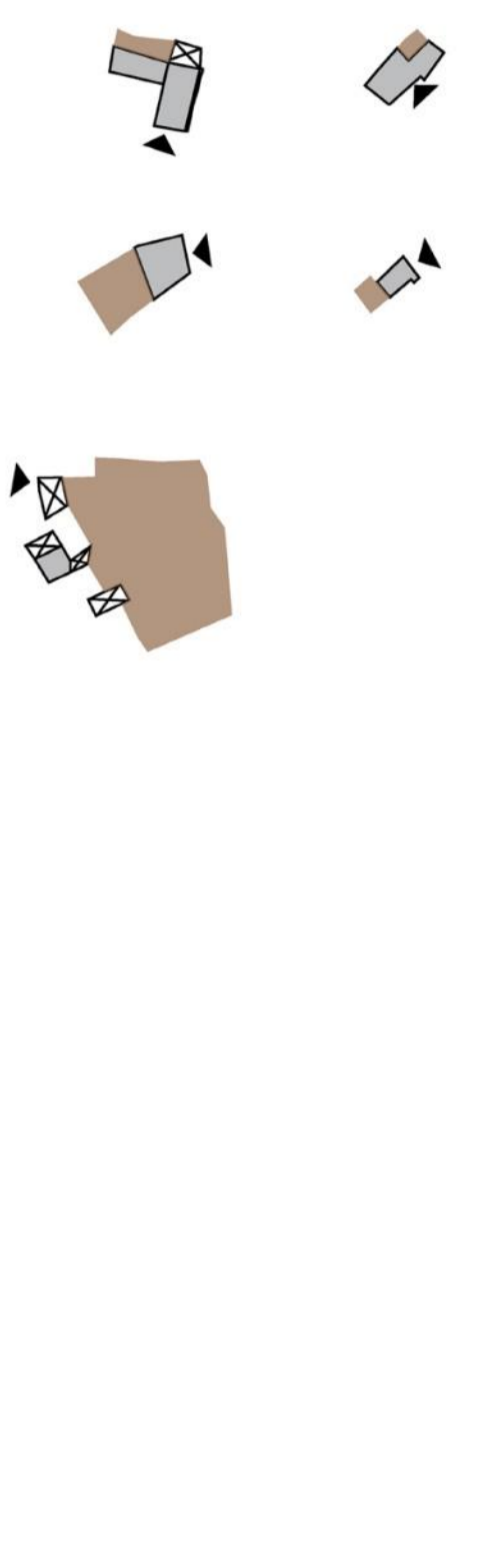
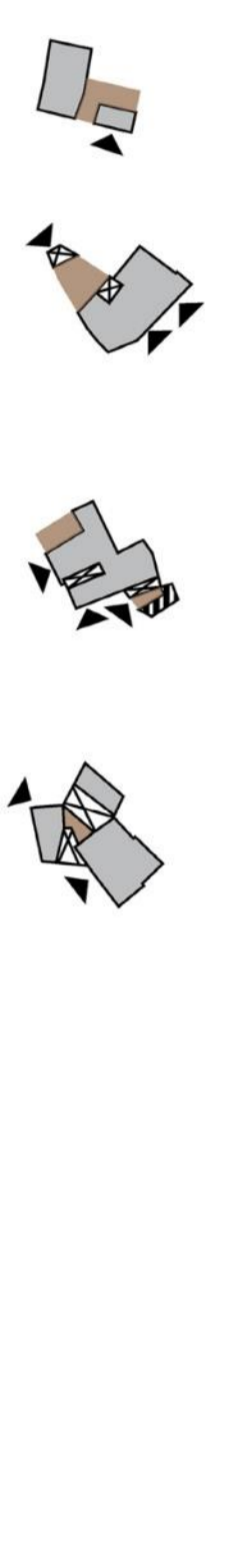
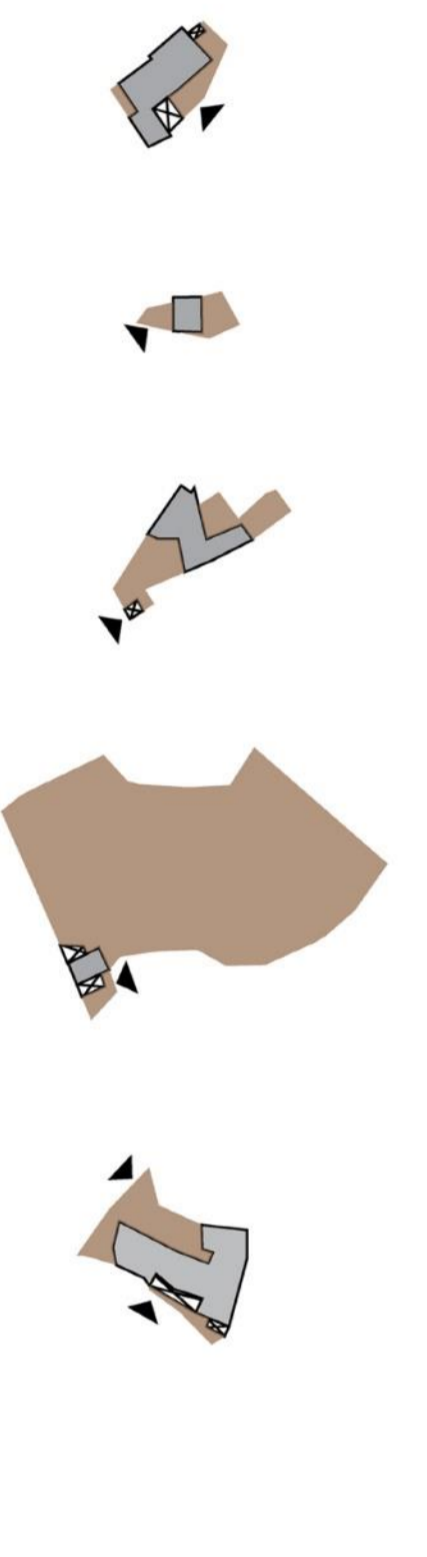
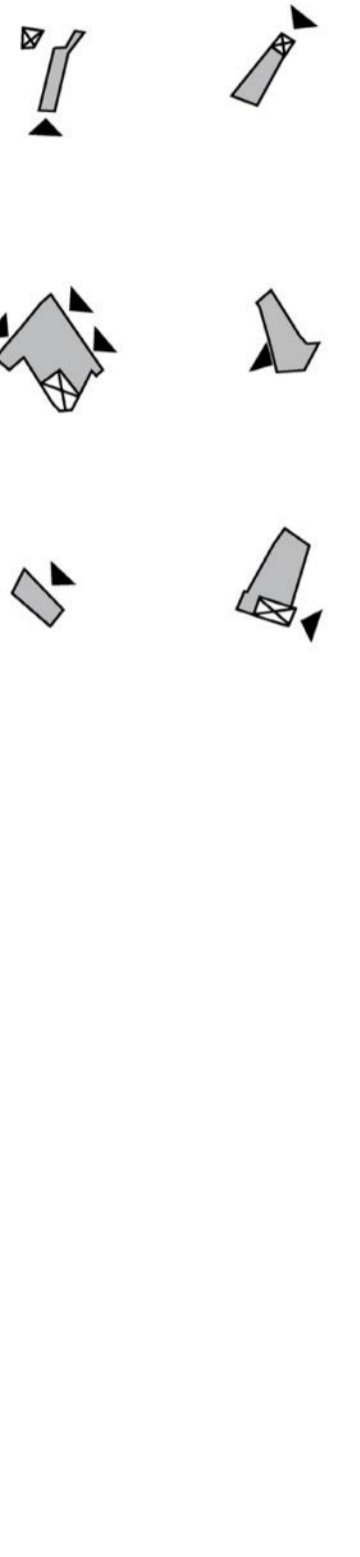
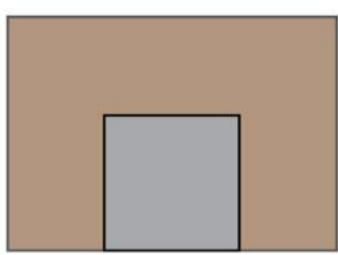
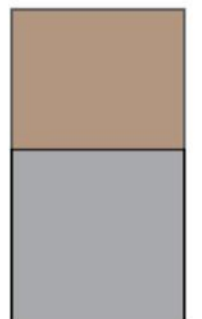
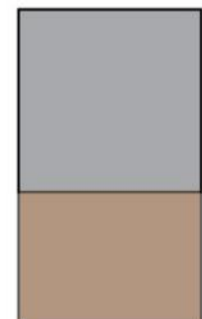

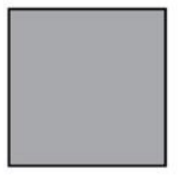
Ζ) ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Σε αυτό το στάδιο αποφασίσαμε να αναλύσουμε πραγματικές κατόψεις από κατοικίες του οικισμού. Έτσι μέσα από αυτή την ανάλυση επιδιώξαμε να δούμε τις πραγματικές σχέσεις μεταξύ των κτηρίων. Ο λόγος που αποφασίσαμε να αναλύσουμε αυτό το κομμάτι του οικισμού οφείλεται στο γεγονός ότι μετά από μαρτυρία ιδιοκτήτη γης στο χωριό μάθαμε πώς αυτό το κομμάτι περιέχει τις πρώτες κατοικίες που κτίστηκαν στο χωριό. Έτσι έχουμε τα πιο αντιπροσωπευτικά δείγματα κατόψεων αφού οι εν λόγω οικοδομές έθεσαν τις κατευθυντήριες γραμμές χαράξεις για την ανάπτυξη του οικισμού. Σε αυτή την κάτοψη διακρίνονται ξεκάθαρα τα επιμέρους δωμάτια των κατοικιών αλλά και οι ηλιακοί. Όπως βλέπουμε τα σπίτια εφάπτονται το ένα με το άλλο και μοιράζονται κοινούς τοίχους. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι κοινοί τοίχοι συντείνουν στην μείωση της εμπεριεχόμενης ενέργειας που χρειάστηκε να καταβληθεί για την κατασκευή του οικισμού. Επίσης οι λόγοι μπορεί να είναι και στατικοί αφού οι τοίχοι των κτηρίων λειτουργούν ως αντηρίδες για τα σπίτια που βρίσκονται δίπλα από αυτά, ενώ αντηρίδες εντοπίστηκαν μόνο στα κτήρια που βρίσκονται στις παρυφές των οικοδομικών τετραγώνων. Επιπρόσθετα, γίνεται εμφανές ακόμη και από την κάτοψη η αναλογία του κενού σε σχέση με το πλήρες στην όψη, στοιχείο που θα αναλυθεί περαιτέρω στη μορφολογική ανάλυση του οικισμού.

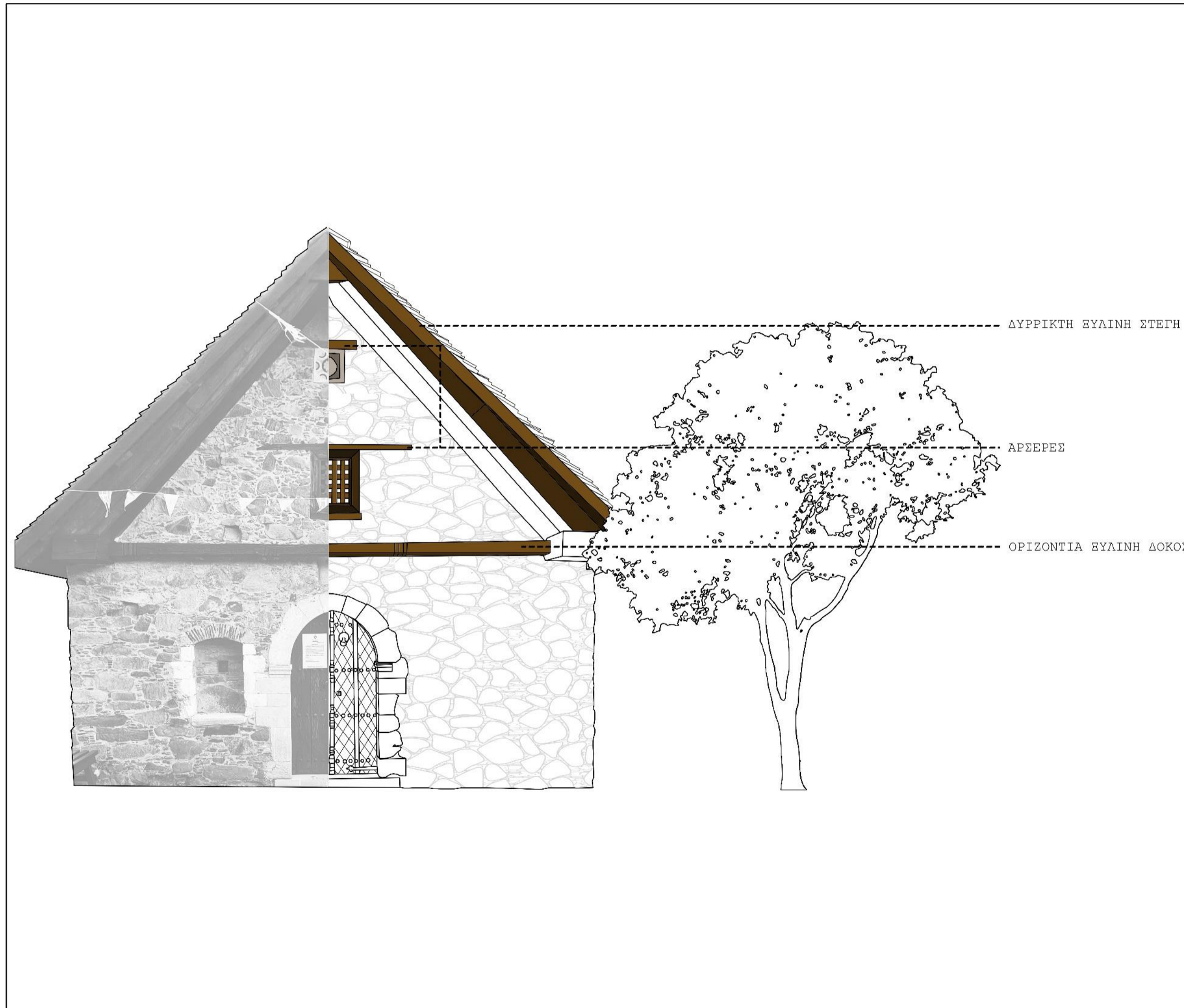

ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΥ

Η) ΑΥΛΕΣ

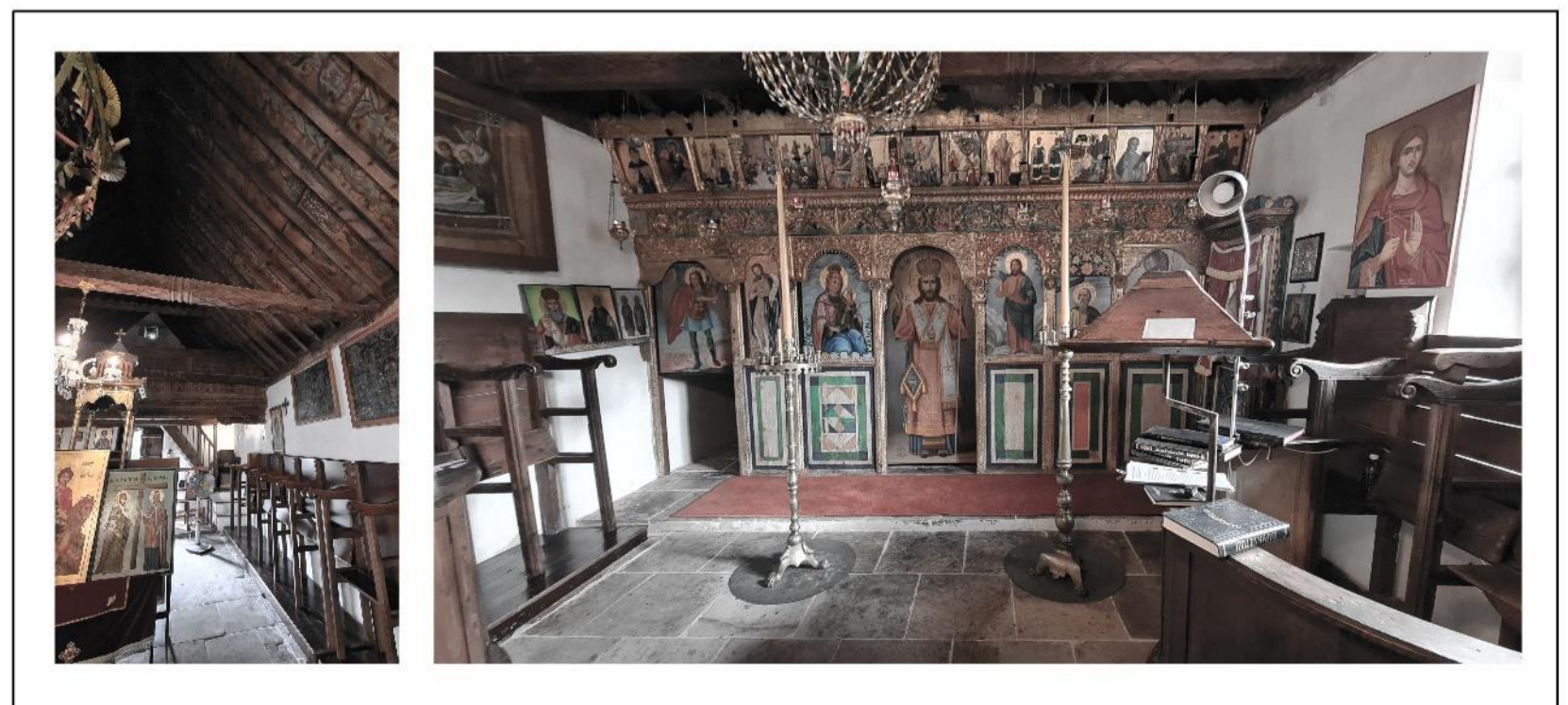
Αυλή περιμετρικά από την κατοικία	Αυλή μπροστά από την κατοικία	Αυλή πίσω από την κατοικία	Αυλή κεντρικά στην κατοικία	Αυλή μπροστά και πίσω στην κατοικία	Κατοικίες χωρίς αυλή	<p>Στον οικισμό εντοπίστηκαν έξι(6) διαφορετικοί τρόποι διάταξης της αυλής στο κάθε τεμάχιο. Οι περισσότερες κατοικίες του οικισμού, ένα ποσοστό 63%, έχουν αυλή ενώ το υπόλοιπο 37% δεν έχει. Η πιο συνήθης διάταξη της αυλής σε σχέση με την κατοικία είναι περιμετρικά της με ένα ποσοστό 20%, ενώ η λιγότερο εμφανής είναι η τοποθέτηση της αυλής κεντρικά στην κατοικία με ένα ποσοστό 7%. Παρατηρήσαμε πως οι κατοικίες που βρίσκονται στα όρια του οικισμού έχουν πιο μεγάλη αυλή σε σχέση με τις κατοικίες που βρίσκονται στο κέντρο του οικισμού. Αυτό ίσως να οφείλεται στο γεγονός ότι τα τεμάχια που βρίσκονται κεντρικά στον οικισμό είναι πολύ πιο μικρά σε σχέση με αυτά που βρίσκονται στα όριά του και δεν υπήρχε ο χώρος για να έχουν αυλή.</p> <p>Αυλή περιμετρικά από την κατοικία: 20% Αυλή μπροστά από την κατοικία: 18% Αυλή πίσω από την κατοικία: 9% Αυλή κεντρικά στην κατοικία: 7% Αυλή μπροστά και πίσω στην κατοικία: 9% Κατοικίες χωρίς αυλή: 37%</p>
						
						

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ιστορικές πληροφορίες του Ναού

Η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου είναι μια ξυλόστεγη εκκλησία η οποία σύμφωνα με την Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια πιθανολογείται ότι χτίστηκε μεταξύ 1811 - 1821 και ανακαινίστηκε το 1855. Είναι αμφικλινή, με ξύλινες δοκούς και με σκαλιστό γυναικωνίτη από πέυκο. Οι πολυέλεοι είναι κατασκευασμένοι από τενεκεδάκια και ήταν δώρο από μοναχό της Ιεράς Μονής του Μαχαιρά, η οποία μονή στηρίζει την εκκλησία του χωριού οικονομικά, όπως και την ανακαίνιση της εκκλησίας αλλά και την συντήρηση της μέχρι σήμερα. Άξιο αναφοράς είναι η ανακάλυψη τριών θαμμένων πιθαριών στο δάπεδο του ναού. Τα δύο βρίσκονται απέναντι από την Πύλη και το τρίτο στη νότια είσοδο. Εικάζεται πως τοποθετήθηκαν για καλύτερη ακουστική στις λειτουργίες.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΠΙΤΙΩΝ

Τα σπίτια στο χωριό χρησιμοποιούν έντονα την πετρά του βουνού για την τοιχοποιία και ξυλεία για τις οροφές. Σε μεταγενέστερες συντηρήσεις των σπιτιών έγινε σε ορισμένες περιπτώσεις επικάλυψη γύψου στο εξωτερικό για θερμομονωτικούς σκοπούς. Συναντούμε επίσης στο χωριό μικρά μπαλκόνια σε ελάχιστες κατοικίες.

ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ

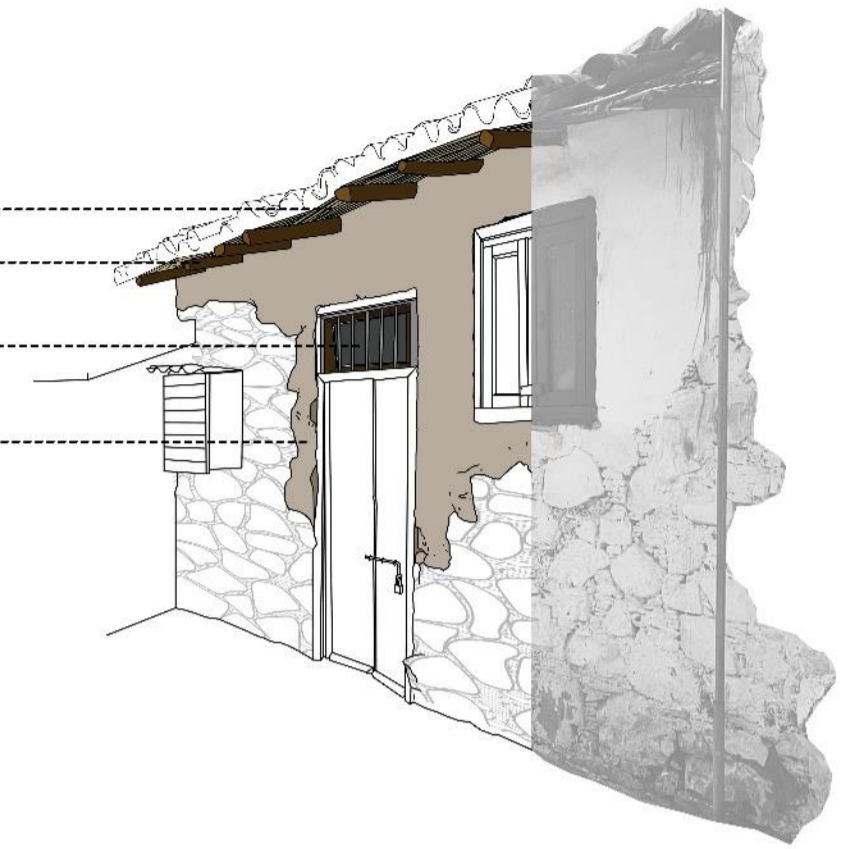

ΣΤΙΣ ΤΟΙΧΟΠΟΙΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΕΤΡΑ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ. ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΣΑΝ ΠΛΙΘΑΡΙ ΓΙΑ ΘΕΡΜΟΜΩΝΟΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ. Ο ΛΟΓΟΣ ΠΟΥ Η ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΗΤΑΝ ΜΟΝΟ ΣΤΟ ΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΔΗ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΑΝΤΟΧΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

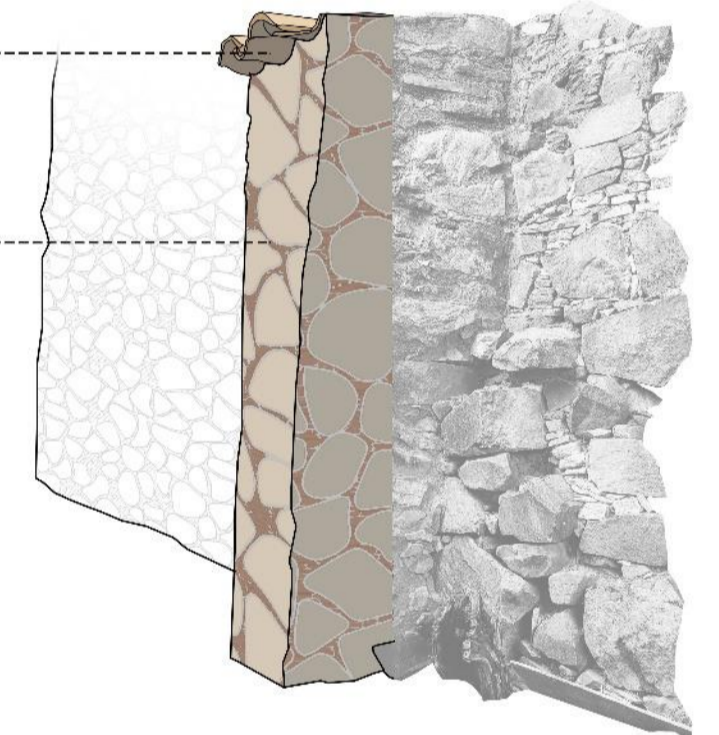
ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΕΣ ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ ΑΠΟ ΜΠΕΤΟΝ ΚΑΙ ΓΥΨΟ ΣΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΤΟΙΧΟΠΟΙΕΣ

ΕΛΑΦΡΙΑ ΚΑΛΙΨΗ ΑΠΟ ΚΑΛΑΜΙΑ, ΚΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΧΩΜΑ
ΒΟΛΙΤΖΙΑ
ΦΕΓΓΙΤΗΣ ΜΕ ΣΥΔΕΡΙΒΕΣ
ΕΠΙΧΡΙΣΜΑ ΓΥΨΟΥ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ

ΑΝΤΗΡΙΔΑ

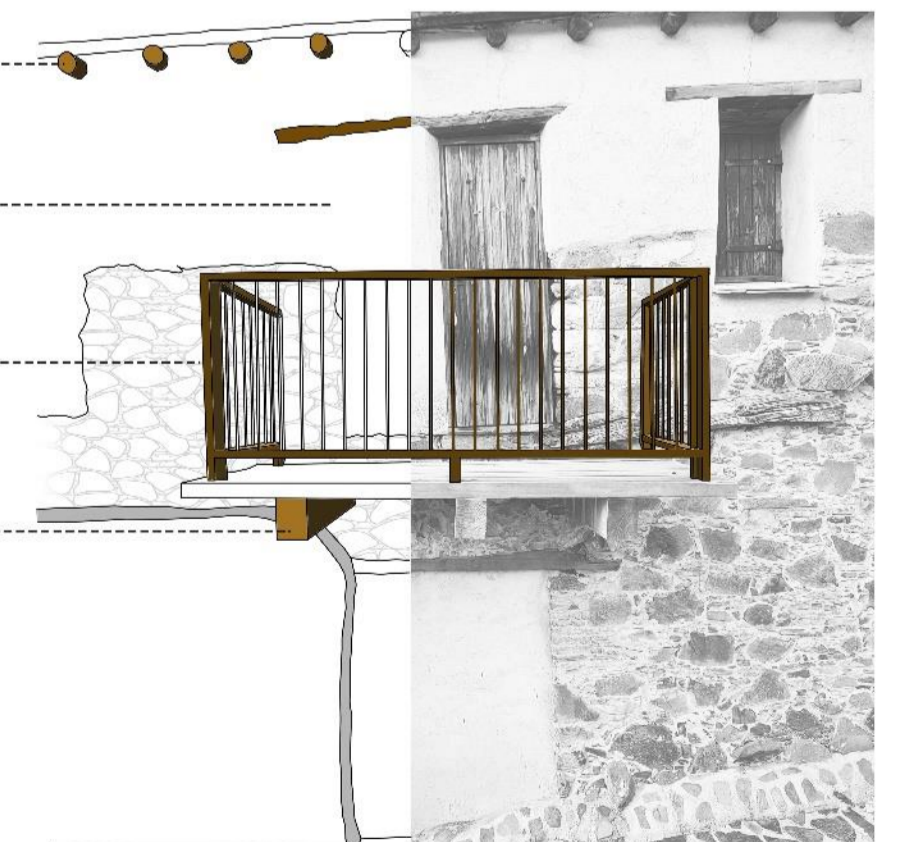

ΒΟΛΙΤΖΑ

ΜΕΤΑΓΑΙΝΕΣΤΕΡΗ ΑΠΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΘΥΡΑΣ ΜΕ ΤΟΙΧΟ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΓΥΨΟΥ

ΕΥΛΙΝΑ ΚΑΓΚΕΛΑ ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΚΡΚΛΙΔΩΜΑ

ΣΤΗΡΙΞΗ ΜΠΑΛΚΟΝΙΟΥ ΜΕ ΕΥΛΙΝΟΥΣ ΔΟΚΟΥΣ

Όψεις συνεχούς δόμησης - Σχέση κενού-πλήρες

Στις οικίες του χωριού παρατηρείτε στις όψεις η έντονη διαφορά μεταξύ κενού και πλήρες με το πλήρες να καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό.

Τα ανοίγματα στις όψεις είναι μικρά και ασύμμετρα τοποθετημένα αναμεταξύ τους. Ακόμα και όταν αναφέρονται στο ίδιο κτίριο έχουν διαφορετικό μέγεθος και μορφολογία. Τα πλείστα είναι σανιδωτά.

Οι θύρες είναι απλές και ορθογώνιες σε όλες τις οικίες του χωριού

Γενικότερα δεν παρατηρείται διάκοσμος στις οικίες

Οι όψεις των κτιρίων γενικότερα έχουν ελάχιστα ανοίγματα και αυτό τις κάνει συμπαγείς

ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΚΑΙ ΘΥΡΕΣ

Τα παράθυρα που χρειάζονται την μέγιστη ιδιωτικότητα (π.χ. δωματίων όταν αυτά βλέπουν στην όψη του σπιτιού με τον δρόμο) παρατηρείτε ότι στο κλείσιμο τους είναι συμπαγές και αποξενώνουν τον μέσα από τον έξω κόσμο. (εικ 3-4)

Παράθυρα τα οποία φαίνονται πάντα διαμπερή είναι σε πιο συλλογικούς χώρους της οικίας και μπάνουν πιο ψηλά. Σε περίπτωση που χρειάστηκε περαιτέρω ιδιωτικότητα μπροστά από την συδερία τοποθετήθηκε δίκτι σε μεταγενέστερο επίπεδο. (εικ 1-2)

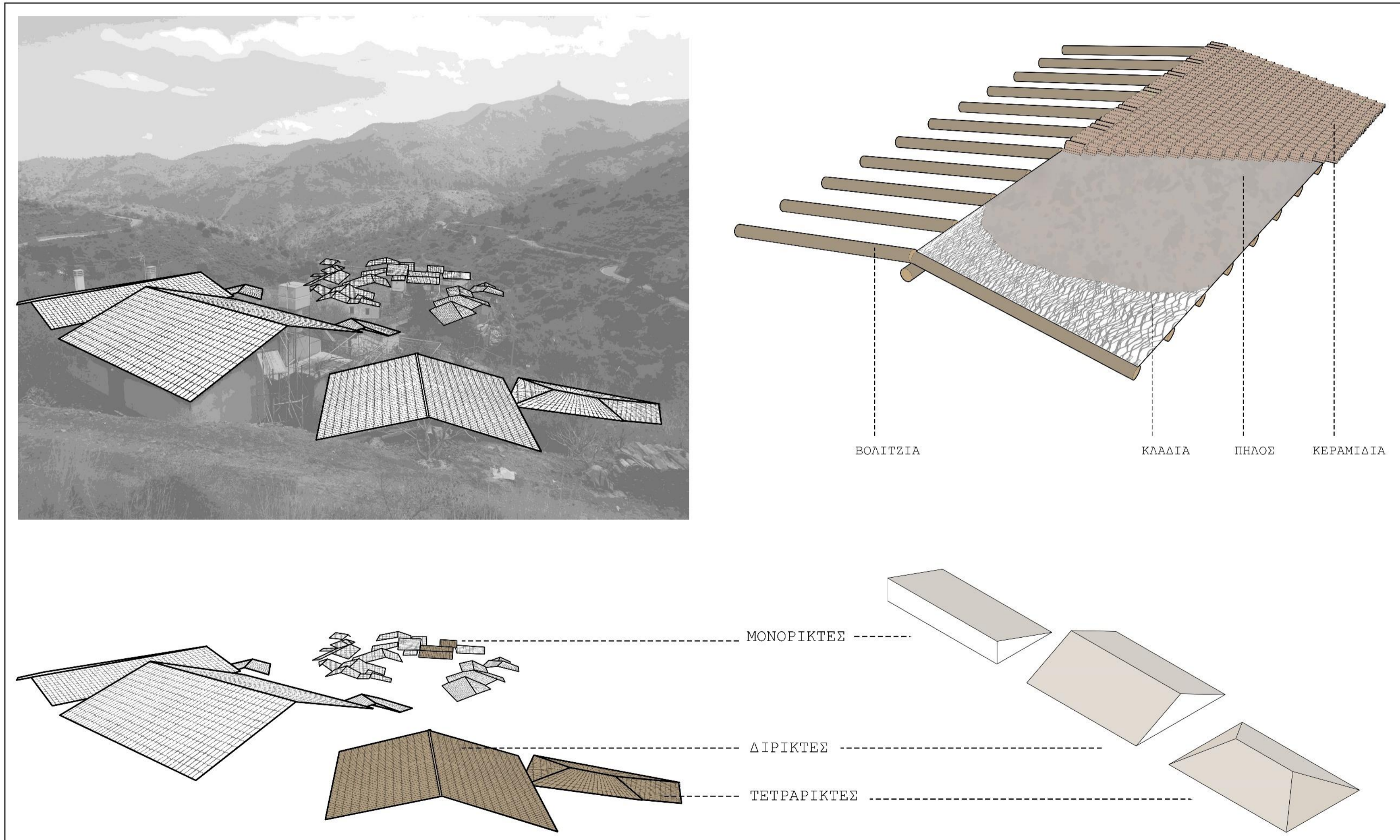

Οι πόρτες των οικιών στο χωριό είναι σανιδωτές, ορθογώνιες και απλές. Ο ίδιος ρυθμός παρατηρείται και σε συντηρήσεις οικιών.

Αποφύγεται η διακόσμηση τους εκτός θρησκευτικού χαρακτήρα σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. εκκλησία, οικία Πάτερ χωριού).

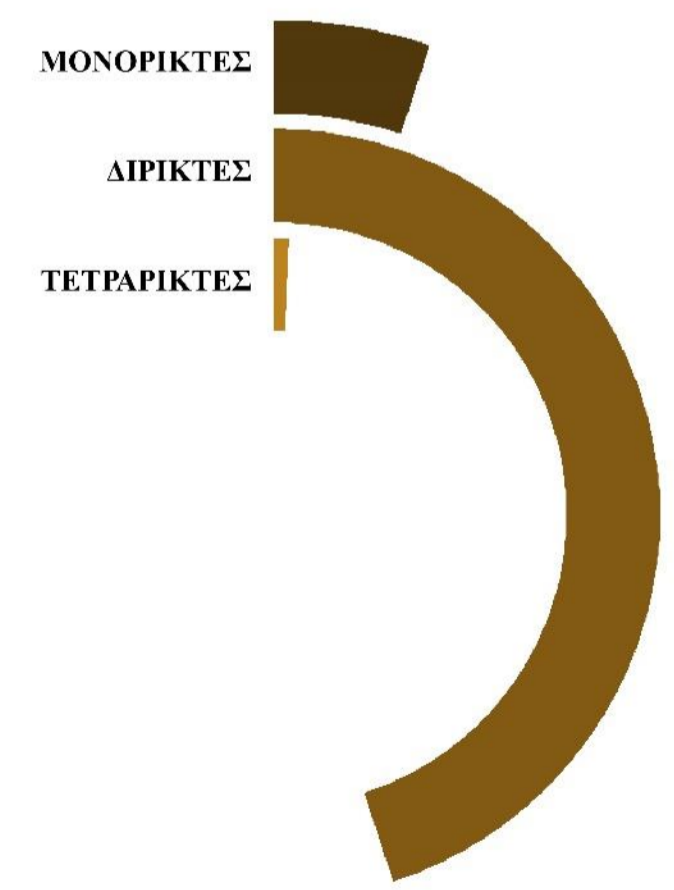
Σε ορισμένες περιπτώσεις οι θύρες στο πάνω μέρος έχουν οριζόντιο φεγγίτη με σιδεριά για φωτισμό

ΣΤΕΓΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

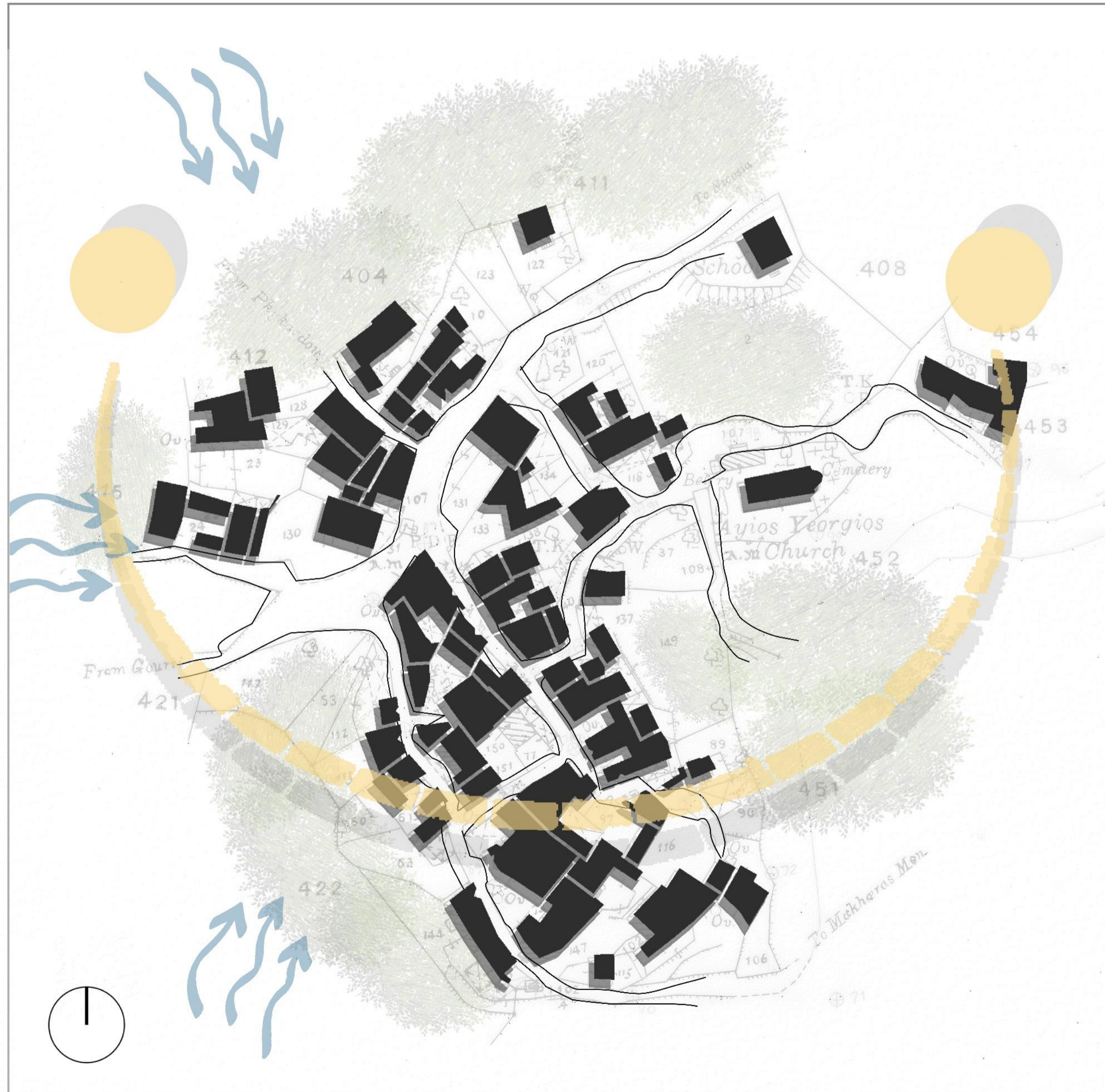

Οι στέγες των κατοικιών του χωριού κατασκευάζονται με σκελετό από βολιτζια, μια ελαφριά κάλυψη από κλαδιά και πηλό και τέλος κεραμίδια.

Οι πλείστες στέγες του χωριού είναι δόρικτες αλλά υπάρχουν και μερικές μονόρικτες. Σε μόνο μια οικία μεταγενέστερης εποχής παρατηρούμε τετράρικτη στέγη

Α) ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

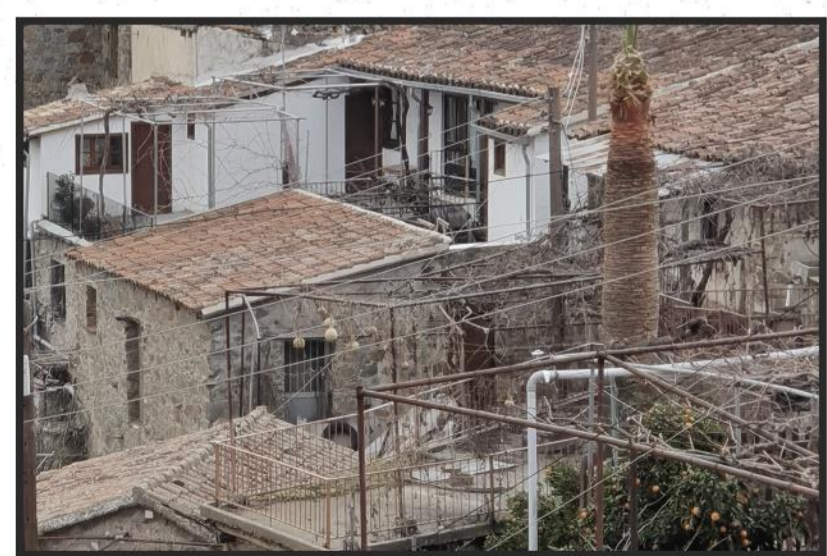

Το χωριό είναι κτισμένο σε μέσο υψόμετρο 900m με τα πιο ψηλά σημεία του να φτάνουν τα 1060m και καταλαμβάνει έκταση περίπου 41262km². Λόγω της τοποθεσίας του χωριού εμφανίζονται και οι ανάλογες καιρικές συνθήκες όπως για παράδειγμα ήπιες θερμοκρασίες κατά την διάρκεια της ημέρας και έντονη μείωση θερμοκρασίας την νύχτα, για παράδειγμα το καλοκαίρι οι θερμοκρασίες κυμαίνονται στους 35°C κατά ηλιοφάνεια και στους 20°C την νύχτα αλλά τον χειμώνα οι θερμοκρασίες κυμαίνονται στους 20°C κατά ηλιοφάνεια και στους 5°C την νύχτα. Στην Κύπρο οι βροχοπτώσεις εμφανίζονται από τον Νοέμβριο έως τον Μάρτιο αλλά λόγω της τοποθεσίας του χωριού είναι δυνατή και η εμφάνιση χιονοπτώσεων. Οι άνεμοι πνέουν κυρίως Βόρεια με Βορειοδυτικά αλλά και σε κάποιες περιπτώσεις Νότια με Νοτιοδυτικά.

Λόγω της υψομετρικής διαφοράς αλλά και του τρόπου προσαρμογής του χωριού σε αυτήν την έντονη γεωμορφολογία ο βιοκλιματικός σχεδιασμός έχει έντονο χαρακτήρα καθώς η εκμετάλλευση των καιρικών συνθηκών της περιοχής είναι δυνατή με την ένταξη του σωστού προσανατολισμού κατά την κατασκευή της οικίας. Λόγω όμως της έντονης αυτής γεωμορφολογίας το χωριό έχει αποκτήσει χαρακτήρα πυκνής δόμησης με αποτέλεσμα ανάλογα με την τοποθεσία του κάθε οικοπέδου να υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι ένταξης του κτιρίου αλλά και διαφορετικοί τρόποι προσαρμογής του βιοκλιματικού σχεδιασμού κατά την κατασκευή του.

Β) ΑΥΛΕΣ ΚΑΙ ΗΛΙΑΚΟΙ

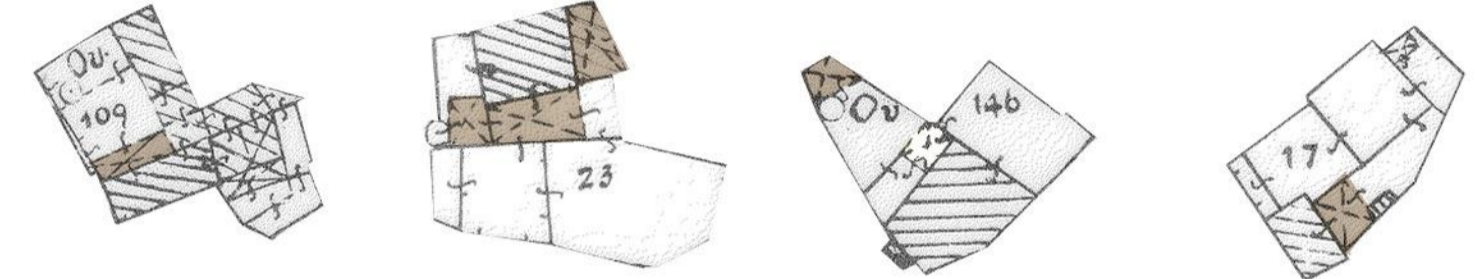

Παράδειγμα ηλιακών στις κατοικίες.

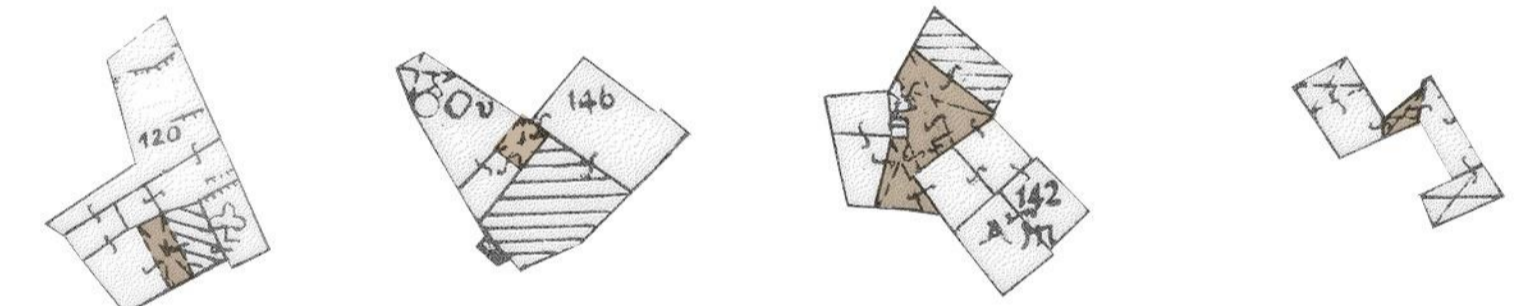
Λόγω της πυκνής δόμησης και της γεωμορφολογίας είναι δύσκολη η προσθήκη αυλής έτσι ο ιδανικός τρόπος φωτισμού και θέρμανσης της οικίας είναι ο ηλιακός. Σχεδόν όλες οι κατοικίες εντός του χωριού έχουν ηλιακούς είτε αυτός είναι στην είσοδο είτε σε οποιοδήποτε σημείο του σπιτιού λόγω περιορισμών.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΗΛΙΑΚΩΝ

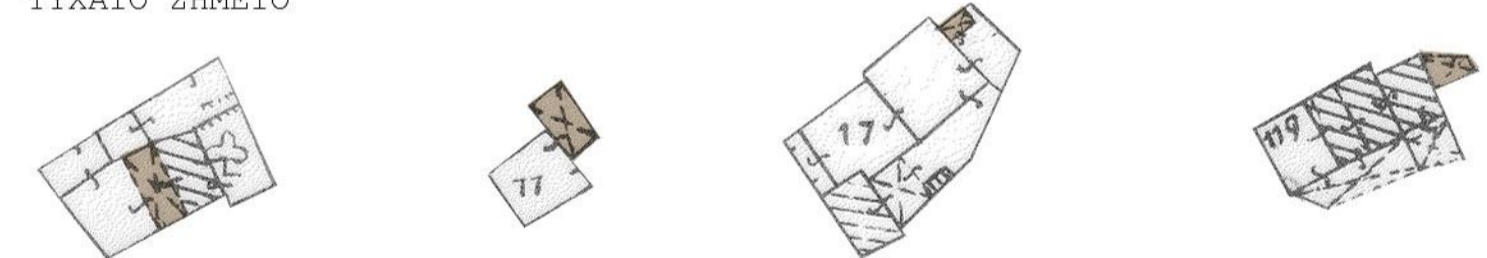
ΣΤΟ ΜΠΡΟΣΤΙΝΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΑΠΟ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΤΥΧΑΙΟ ΣΗΜΕΙΟ

ΠΙΣΩ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ

Όπως έχει αναφερθεί λόγω της έντονης γεωμορφολογίας οι κατοικίες αναγκάστηκαν να προσαρμοστούν ανάλογα με αποτέλεσμα κάποια από τα κύρια χαρακτηριστικά μιας παραδοσιακής οικίας να μην εμφανίζονται τόσο συχνά. Αυτό όμως είναι το κύριο χαρακτηριστικό του οικισμού αυτού.

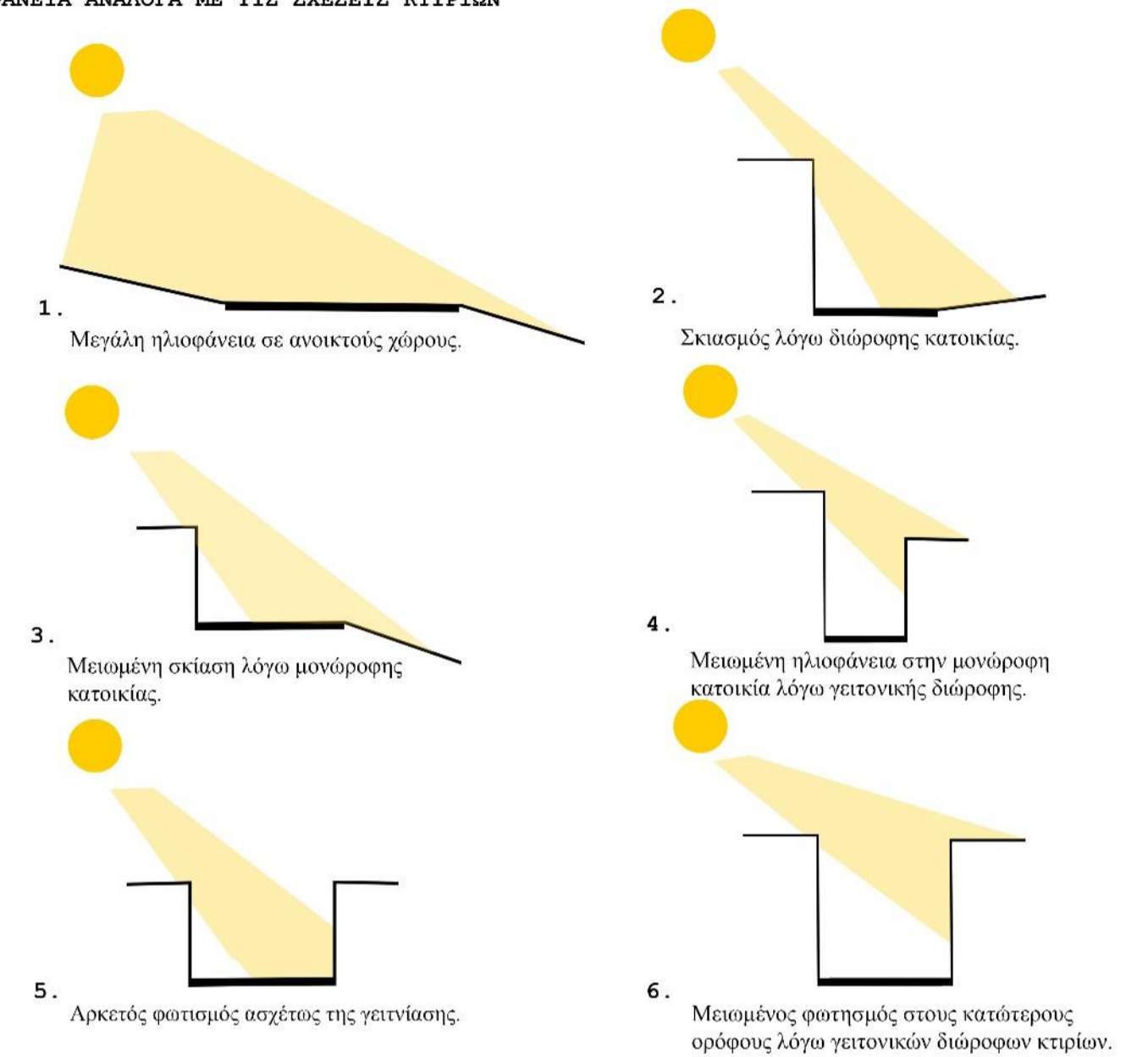
Γ) ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

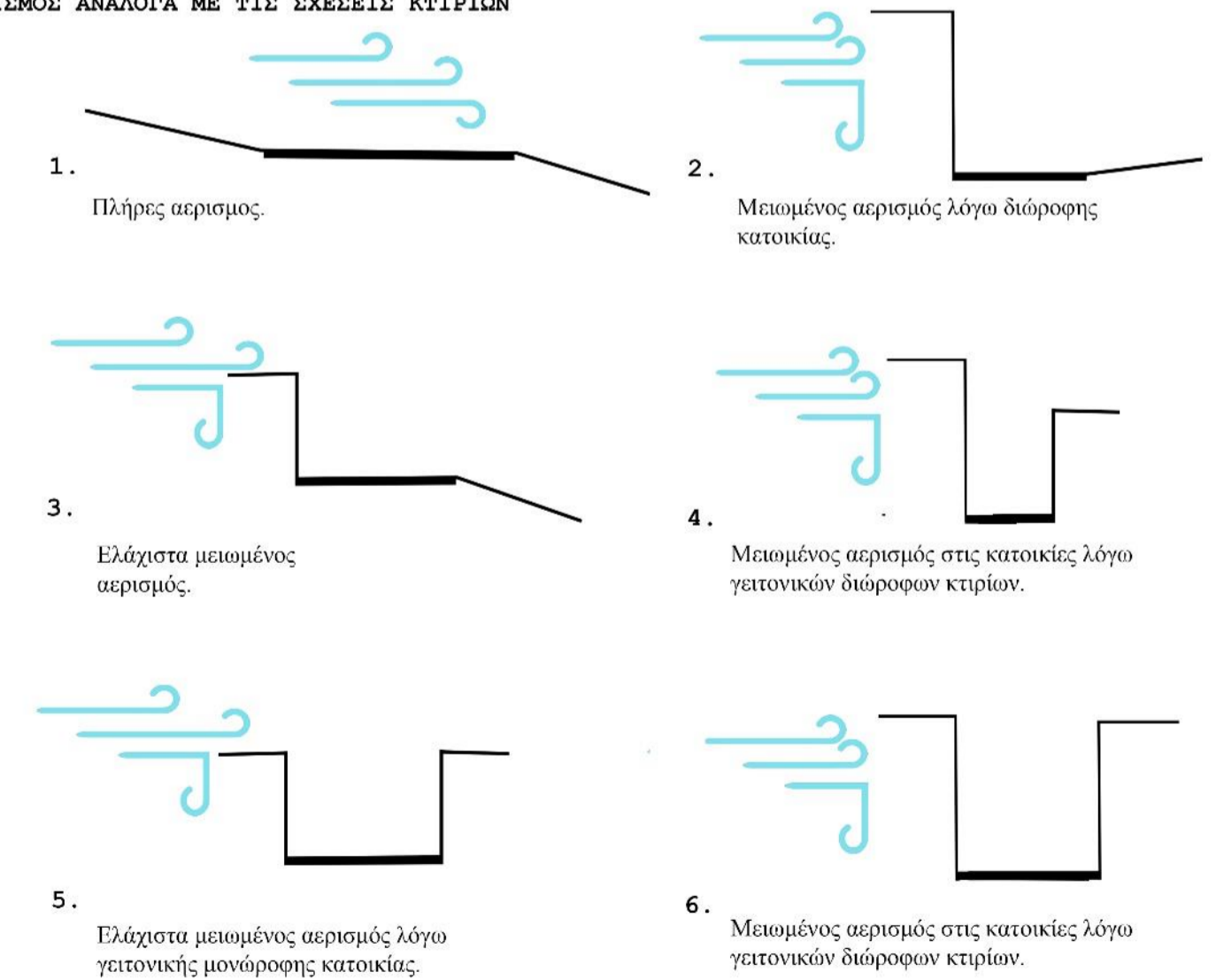
Δ) ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΗΛΙΟΦΑΝΕΙΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

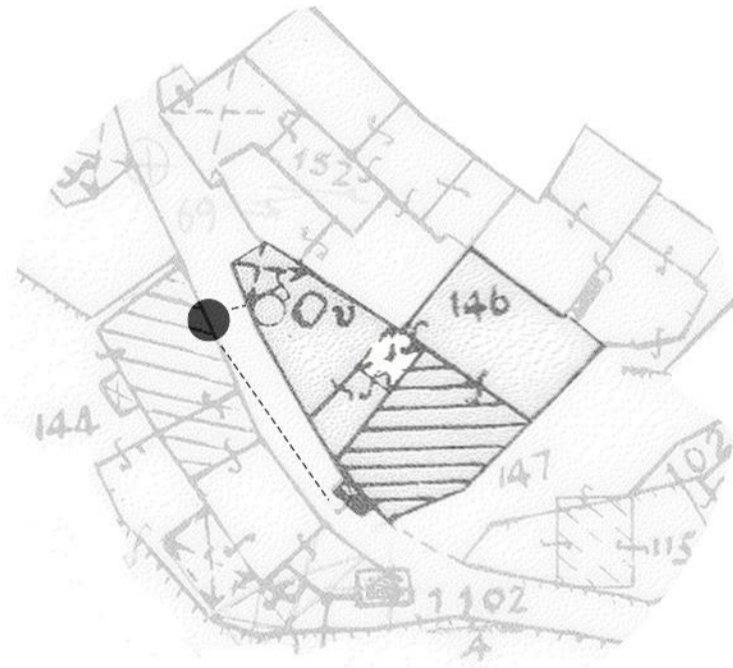

ΑΕΡΙΣΜΟΣ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Ε) ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

Η επιλογή των οικιών αυτών έγινε με απώτερο στόχο την ανάλυση των διάφορων συνδυασμών των παραδοσιακών βιοκλιματικών στοιχείων που έχουμε καταγράψει κατά την μελέτη μας. Για παράδειγμα, ανάλυση ηλιακών της οικίας, τρόπος δόμησης, τύπος δόμησης και η συσχέτιση της οικίας με γειτονικά κτίρια αλλά και την εκμετάλλευση ελεύθερου χώρου για σκοπό βιοκλιματικού σχεδιασμού.

ΓΕΙΤΟΝΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ: 3

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΥΛΩΝ: 1

ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΛΙΑΚΩΝ: 2

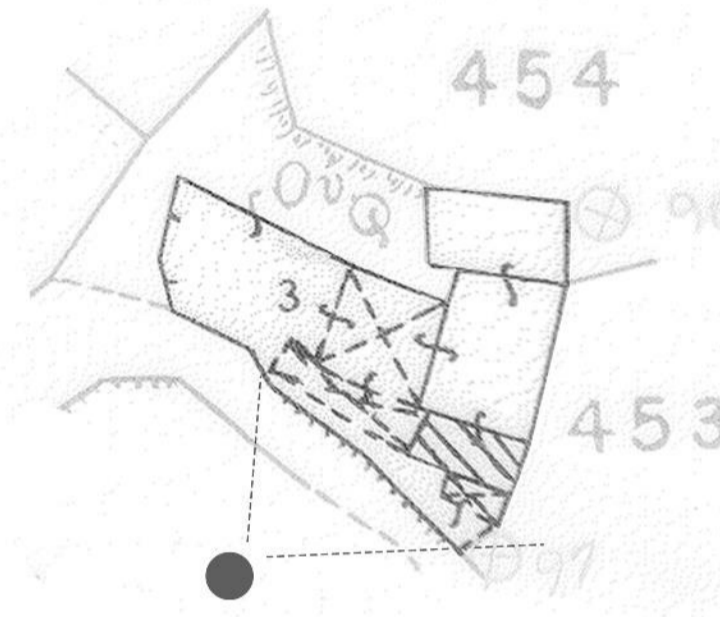
ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΩΜΑΤΙΩΝ - ΟΡΟΦΩΝ: 5 Δωμάτια.

Διώροφη κατοικία με τα περισσότερα της δωμάτια μονώροφα λόγω των πολλαπλών υψομετρικών διαφορών.

ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ: Πολλαπλά ανοίγματα προς τον Νότο και Ανατολή αλλά και Δύση λόγω του προσανατολισμού της οικίας αλλά και λόγω των γειτονικών κτιρίων που δεν επιτρέπουν ανοίγματα στις υπόλοιπες πλευρές.

ΑΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΗΚΑ: Έχει υποστεί συντήρηση όπου έχουν καλυφθεί κάποιες τοιχοποιίες αλλά και έχουν τρυπηθεί για αναβάθμιση υδραβλικών.

ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ: Πέτρα και Ξύλο τα κύρια δομικά υλικά και στην συνέχεια έχουν προστεθεί τούβλα και επίχρυση απο μπετόν.

ΓΕΙΤΟΝΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ: 0

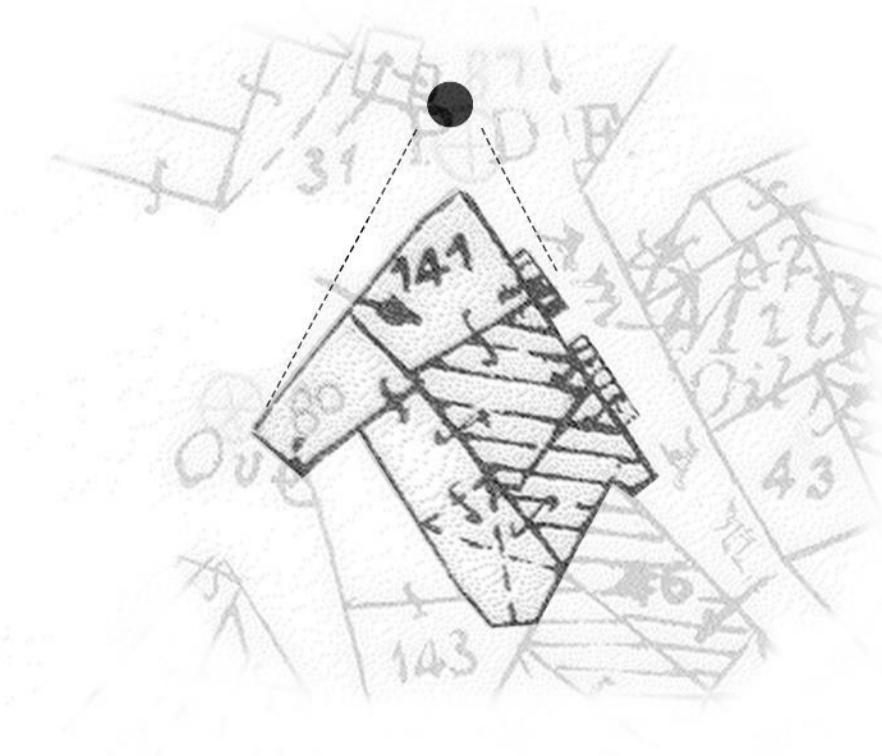
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΥΛΩΝ: 2

ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΛΙΑΚΩΝ: 3

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΩΜΑΤΙΩΝ - ΟΡΟΦΩΝ: 7 Δωμάτια καθώς είναι και δυνατή η χρήση διπλών ορόφων λόγω υψομετρικών διαφορών.
ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ: Πολλαπλά ανοίγματα προς τον Νότο καθώς η οικία αυτή δεν γειτνιάζει με άλλες και έχει όλες τις πλευρές της ελεύθερες προς όλες τις κατευθύνσεις με αποτέλεσμα να έχει πλήρη ελευθερία προς τον βιοκλιματικό σχεδιασμό

ΑΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΗΚΑ: Λόγω των μειωμένων περιορισμών η οικία έχει μεγάλη αυλή αλλά και περισσότερους ανοικτούς χώρους.

ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ: Πέτρα στην βάση και μπετόν για τοιχοποιίες καθώς έχει υποστεί μεγάλο ποσοστό συντήρησης. Για την στέγη γίνεται η χρήση ξύλου και κεραμιδιού.

ΓΕΙΤΟΝΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ: 2

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΥΛΩΝ: 0

ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΛΙΑΚΩΝ: 1

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΩΜΑΤΙΩΝ - ΟΡΟΦΩΝ: 8 δωμάτια όπου τα 2 είναι διώροφα.

ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ: Πολλαπλά ανοίγματα βορειοανατολικά και βορειοδυτικά εφόσον το κτίριο στην Νότια πλευρά του γειτνιάζει με άλλη οικία.

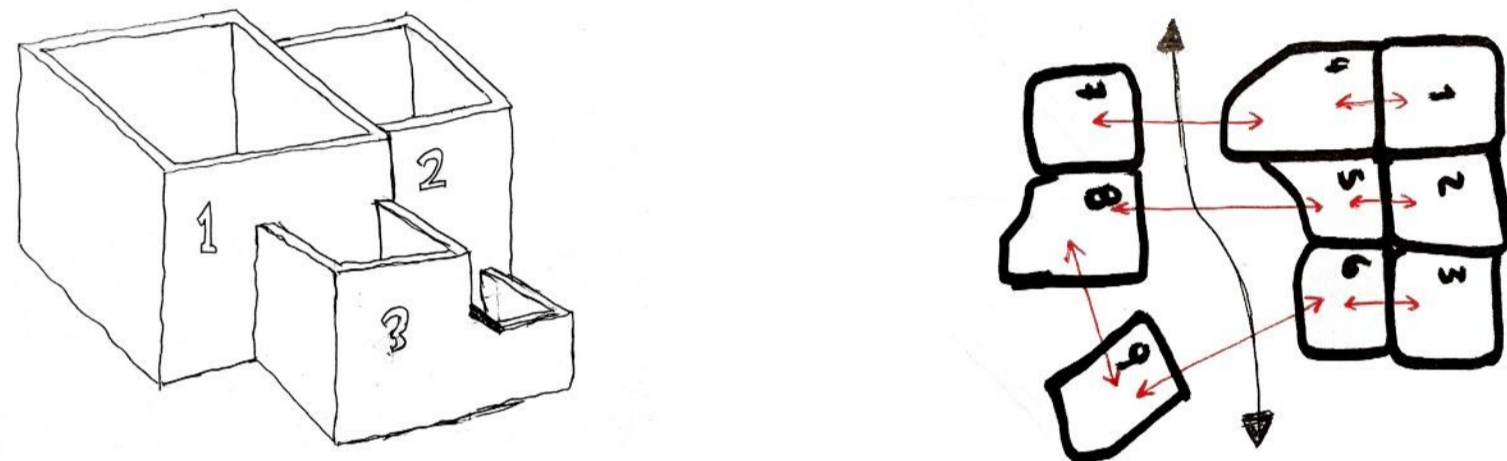
ΑΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΗΚΑ: Λόγω των πολλαπλών υψομετρικών διαφορών υπάρχει συνδυασμός διώροφων και μονώροφων κτισμάτων όπου όπου επιτρέπουν μία περίπλοκη διασύνδεση μεταξύ των δωματίων της οικίας.

ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ: Πέτρα και Ξύλο τα κύρια δομικά υλικά αλλά υπάρχουν και ενισχυμένες τοιχοποιίες με διάφορες μονώσεις και επιχρύσεις καθώς η οικία έχει υποστεί συντήρηση.

Ζ) ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ

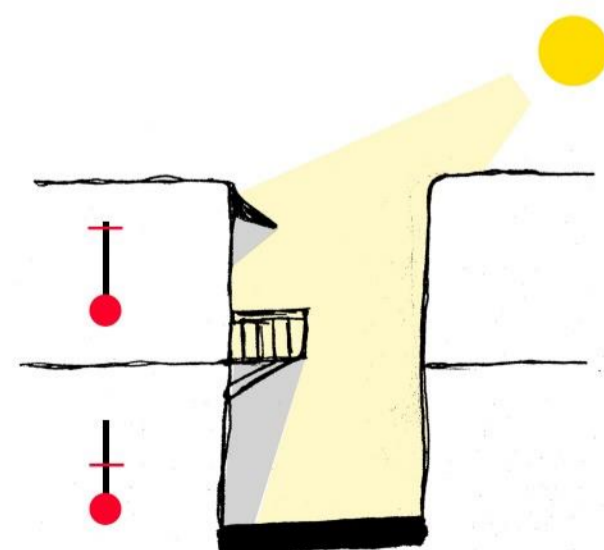
Κατά την δημιουργία της κάθε κατοικίας ήταν αναγκαία η προσαρμογή στην συγκεκριμένη μορφολογία του εδάφους του οικοπέδου αλλά και του υφιστάμενου περιβάλλοντος είτε είναι μια υπάρχουσα κατοικία ή γκρεμός. Κατά την προσαρμογή αυτή γίνεται οτιδήποτε είναι απαραίτητο για την βιοκλιματική απόδοση της οικίας με την πρόσθεση ηλιακού, αυλής αλλά και ανοιγμάτων που σε συνδυασμό με την επιλογή των υλικών δόμησης που έχει να προσφέρει η συγκεκριμένη περιοχή επιτυγχάνεται ο βιοκλιματικός σχεδιασμός δημιουργώντας έτσι τις πολύπλοκες σχέσεις μεταξύ τις οικίες.

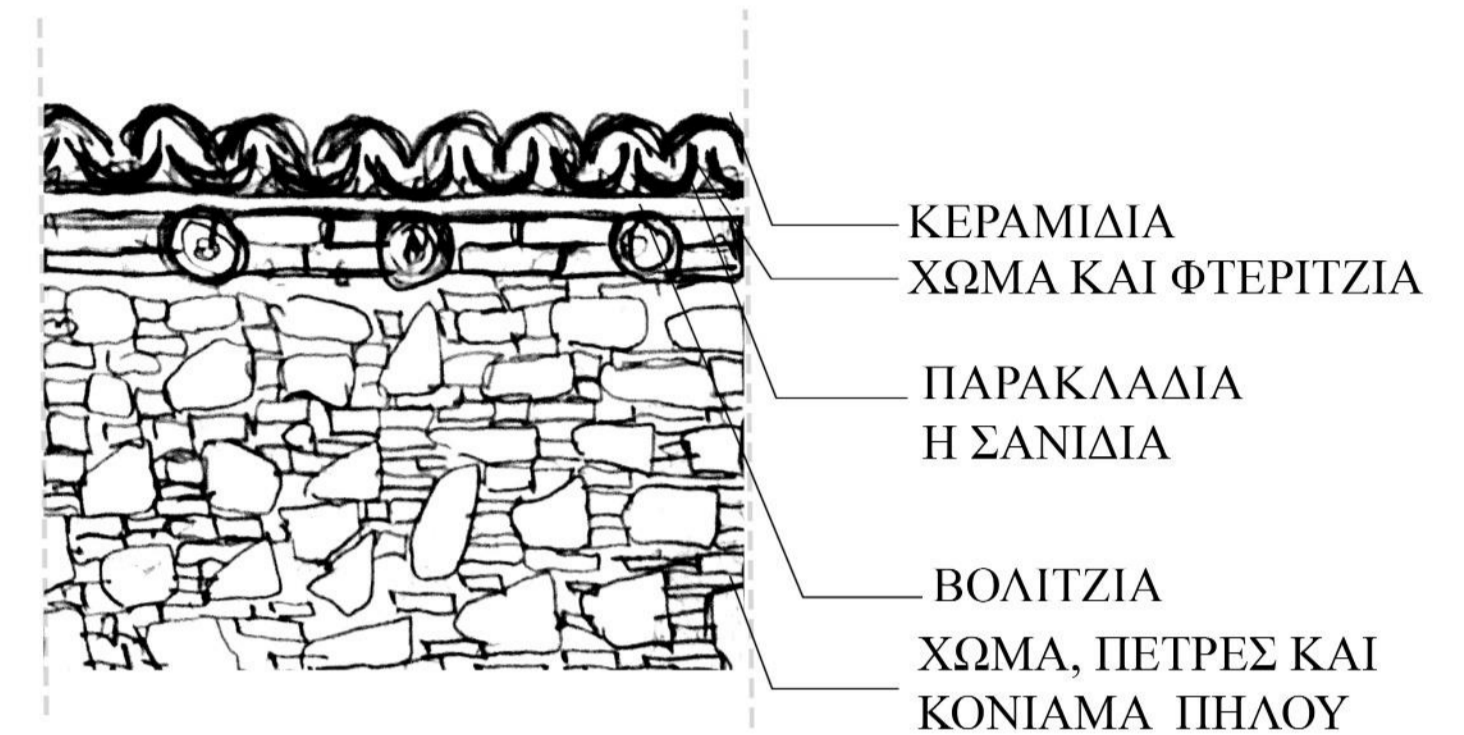
Με τον ιδιαίτερο τρόπο δόμησης και την δημιουργία των πολλαπλών σχέσεων εμφανίζονται διαφορετικά πλεονεκτήματα αλλά και μειονεκτήματα σε κάθε περίπτωση. Για παράδειγμα ;

Α) Η οικία 2 και 5 οι οποίες περιτριγυρίζονται από άλλες οικίες αλλά και μεταξύ τους, είναι άμεσα συνδεδεμένες εμφανίζεται μειωμένη θερμική απώλεια με αποτέλεσμα οι εσωτερικοί χώροι να είναι πιο θερμοί από την οικία 9 όπου είναι ελεύθερη. Αλλά στην προκειμένη περίπτωση είναι περιοριστική η τοποθέτηση ανοιγμάτων, σε αντίθεση με την οικία 9 η οποία έχει ελεύθερές τις πλευρές της με αποτέλεσμα να έχει καλύτερη αξιοποίηση του Νότου.

Β) Λόγω της πυκνής δόμησης έχουν δημιουργηθεί τα στενά περάσματα τα οποία λειτουργούν ως ραγμοί των δυνατών ανέμων και αποτελούν έναν τρόπο σκίασης ανάλογα με τα κτίρια που τα δημιουργούν. Εκτός και από εξαιρετική διαχείριση των καιρικών φαινομένων, τα στενά περάσματα αποτελούν και κύριο παράγοντα ασφάλειας.

Οι διάφορες υψομετρικές διαφορές αλλά και συνήπαρξη των διώροφων και μονώροφων κτισμάτων δημιουργούν μια αλληλένδετη σχέση όπου οδηγούν σε διαφορετικές διαδικασίες εκμετάλλευσης των καιρικών φαινομένων. Για παράδειγμα, με την ένταξη του ηλιακού γίνεται πιο δυνατή η διαχείριση της ηλιοφάνειας με αποτέλεσμα η οικία να έχει καλύτερο φωτισμό και καλύτερη θέρμανση των εσωτερικών χώρων. Σε αντίθεση όμως όταν υπάρχει έντονη σκίαση από την διαφορά των υψόμετρων τότε υπάρχει έντονη θερμική απώλεια με αποτέλεσμα η θερμική άνεση να μην είναι εφικτή.

Οι πέτρινες αυτές τοιχοποιίες είχαν τον κύριο ρόλο μόνωσης της οικίας, όπου ανάλογα με τα υπολοιπα στοιχεία βιοκλιματικού σχεδιασμού θα λειτουργούσε καλύτερα ως σύνολο η οικία. Σε συνδυασμό με αυτά τα στοιχεία καθοριστικό ρόλο έχουν και οι στέγες όπου ενίσχυαν την μόνωση αυτή, με τα πολλαπλά επίπεδα που τις αποτελούν, έτσι προστάτευαν το εσωτερικό από τα καιρικά φαινόμενα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΙΑΣ 2

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΟΙΧΟΠΟΙΑΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΙΑΣ 1

